

Naročnina: mesečno 26 Din, za
izposodništvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kmetijska ulica 5. Telefon 1100.
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 12. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 119.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravitelj: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Ispravitelj: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2402.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 12. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wies
Nr. 105.241.

Ljubljana, 25. junija.

Fatalna naša nesreča in hkrati nesreča celotne balkanske politike je v dejstvu, da se noče posrečiti noben poskus, doseči sporazum z Bolgarijo. Višek pa doseže fatalnost v dejstvu, da se vedno znova poglaviti vzrok neuspeha koncentrirajo v vlogi makedonskimi. Tako se vedno znova vračamo nazaj na centralni problem jugoslovensko-bolgarskih odnosov.

Pirotski sporazum se je dosegel. Toda ko bi moralo priti do realizacije doseženega dogovora, se je izkazalo, da se niso izvršili določeni predpogoji, od katerih je zavisen uspeh odnosno od katerih zavisi možnost aplikacije pirotskega dogovora.

Naši uradni viri so pred nedavnim pojasnili vzroke, zakaj je pirotski sporazum običajno na mrtvi točki. Pirotski dogovor je imel namen, regulirati stvar v povsem konkretno določenem področju. Njegov smoter je bil urediti promet obmejnega prebivalstva, prehod posameznikov iz neposredne bližine neje čez mejno črto. Pri tem gre v prvi vrsti za dvolastnike, katerih posestva je državna meja razdelila na dve. Te vrste dogovori so po l. 1918, postali potrebni na mnogih sektorjih novih političnih meja; promet te vrste se je sporazumno reguliral s pogodbami med sosedji v mnogih predelih in zato niti ni bilo potreba odstraniti posebnih ovir.

Tudi pri nas se je z Bolgarijo v principu razmeroma naglo dosegel sporazum. Toda pred aplikacijo načelno doseženega soglasja se je pokazala potreba, razčistiti vprašanje, ki je specifično meja med nami in Bolgarijo, to je, dobiti garancije, da se promet obmejnega prebivalstva ne bo zlorabljal za namene makedonskimi. V njihovih pomagah. Gre za to, onemogočiti, da bi se člani komitiskih tolp vtihovali med resnične obmejnike prebivalce in da bi tudi oni pod krinko dvolastništva prestopali mejo na poljubnih točkah.

Kako potrebna je previdnost na naši strani, kažejo najnovejši dogodki. Poskušeni bolgarski atentati, incidenti na meji, pri katerih se je moglo ugotoviti, da so jih povzročali ljudje, ki imajo zveze z makedonskimi ali so celo njihovi agenti in emisariji, vse to pravi, da ne gre samo za resnično mejno prebivalstvo, marveč da so v ozadju elementi, ki prestopajo meje iz povsem drugačnih nagibov, takih nagibov, ki naši državi ne morejo biti irrelevantni.

Na osnovi vsega tega je samo ob sebi umljivo, da se je morala naša državna politika zavarovati proti zlorabi. Poskusila je to z zahtevom, da dajo bolgarske oblasti garancije zoper zlorabe, kar se more najenostavnije zgoditi na ta način, da se odstranijo iz obmejne pasu osebe, ki bi mogle vršiti zlorabe, to so tedaj osebe, nahajajoče se v zvezah z organizacijami makedonskimi. Zahteva je povsem logična in mora biti samo ob sebi umljiva vsakomur, kdor pozna posebno prirodu obmejnih odnosov na našem jugu. Mi vendar ne moremo zadevo regulirati na ta način, da odpremo na široko pot novim komplikacijam novim zmedam, ki bi v kratkem pokazale neprimerno več negativnih nego pozitivnih posledic.

Tako je stvarno ozadje najnovejših diferenc med Jugoslavijo in Bolgarijo. Ako skuša Bolgarija celo z izjavami svojih oficijelnih predstavitev nasiliti položaj tako, kot da bi se naša država branila izpolniti pirotski dogovor, se pri tem vedoma zamoči osnovno važna okolnost, da hočemo samo izločiti politično zlorabo dogovora. Saj se je pirotsko pogajanje izvršilo na našo inicijativno, kakor smo tudi mi sami ukinili mejno zaporo, v nadi, da se bo dala doseči regulacija obmejnega prometa na način, kakor je med sosednjimi državami normalno. Bolgarska vlada naj ugodni naši zahtevi, naj pripravi teren za aplikacijo pirotskih določb s tem, da onemogoči političnim razbojniškim udejstvovanjem v obmejnem pasu, in nikakor težav ne bo več, pirotski dogovor bo mogel stopiti v življenje.

Nameste vsega tega pa se situacija vedno bolj komplicira. Sofijska vlada se ne more osvoboditi vplivov iz tabora makedonskimi, na meji pa se množijo incidenti, ki zahtevajo vedno nove žrtve ter slabšajo razmerje med sosedama. V taki situaciji se vsiljuje bojazen, da bo treba poseči nazaj po radikalnem sredstvu, po zopetni popolni mejni zapori, kakor smo jo imeli pred pričetkom pirotskih pogajanj. Da se to prepreči, je bolgarska vlada dolžna pripomoči po svoje in predložiti konkretne ukrepe, da se afera razčisti ter se obmejni promet postavi na zdravo, normalno osnovo, kakor je običajna med civiliziranimi državami.

Ilirija v Karlovcu

Karlovec, 25. junija. Č. Dne 29. t. m. goštuje ljubljanske »Ilirije« v prijateljski nogometni tekmi s karlovaškim »Gradjanskim«.

Rumunska kraljica mati na Bledu

Prispela je v spremstvu princezinje Ileana - V Lescab sta jo pozdravila vnuka prestolonaslednik Peter in princ Tomislav - Kralja pričakujejo koncem tedna

Ljubljana, 25. junija. Rumunska kraljica-mati se je danes na poti na Bled peljala s princeso Ileano in svojim spremstvom mimo Ljubljane. Garnitura rumunskega dvornega vlaka je točno ob 7.27 privzela na glavni kolodvor, kjer se je zbralo dokaj občinstva. Vlak je postal pet minut na glavnem kolodvoru so kraljico pričakovali veliki župan dr. Fran Vodopivec, železniški direktor inž. D. Knežević, pol. direktor dr. Guštin in orožniški major Dekval v zastopstvu komandanta orožniške brigade. Ob 7.32 je vlak nadaljeval vožnjo po gorenski progi do postaje Lesce, kamor je prispel ob 8.50. Rumunski dvorni vlak sta spremljala do Lesce veliki župan dr. Vodopivec in žel. direktor inž. Knežević.

Bled, 25. junija. r. Ob 9.50 je rumunski dvorni vlak prispel na Lesce. K sprejemu

kraljice - matere Marije in princeze Ileana sta se poleg upravnika dvora majorja Poganiča pripeljala z dvornim avtomobilom tudi kraljevič Peter in princ Tomislav, ki sta kraljici-materi Mariji izročila krasen šopek.

V spremstvu kraljice Marije so se nahajali njen dvorni maršal polkovnik Gjidenac, njen osebni tajnik, rumunski višji policijski komisar in od našega dvora ji pridržali ordonančni oficir kapetan Haruc.

Kraljica in princezinja sta se z Lesc odpeljali v avtomobilih na Bled, kjer sta nastanjeni v dvoru Suvobor. Za spremstvo so bile pripravljene sobe v vili Melita.

Radi slabega vremena so visoki gosti ostali vee dan v dvoru. Kakor se zatrjuje, je pričakovati prihoda Nj. Vel. kralja v soboto, najpozneje pa pričetkom prihodnjega tedna.

Uspešna pariška konferenca dr. Kumanudija

Sporazum o naših dolgovih Franciji - Razgovor o reparacijskih dajtvah - Banket v jugoslovenskem novinarskem klubu Dr. Kumanudi na povratku

Beograd, 25. junija. p. Sinoči je bivši namestnik ministra zunanjih dr. Kosta Kumanudi s svojo soprogo zapustil Pariz in se vrača v Beograd. Včeraj dopoldne je imel dr. Kumanudi s francoskim finančnim ministrom dolg posvet, h kateremu je bil pritegnjen tudi jugoslovski delegat v reparacijski komisiji Mate Bošković. Konferenca je veljala vprašanje rešitve še neurejenih dolgov jugoslovenske države Franciji. Na konferenci je bil dosežen popoln sporazum in je bilo sklenjeno naj se ta zadeva čim prej definitivno likvidira, da ne bo ovirala tesnejšega go-

spodarskega zblizanja med Jugoslavijo in Francijo.

Na konferenci se je razpravljalo nato o vprašanju reparacijskih dajev: tudi v tej zadevi se je pokazala enotnost nazorov francoske in jugoslovenske vlade.

Opoldne je dr. Kosta Kumanudi priredil v prostorih jugoslovenskega novinarskega kluba svečan banket, na katerega so bili povabljeni diplomatski poročevalci vseh večjih pariških dnevnikov. Na banketu, ki je potekel zelo animirano so bile izmenjane prisrčne zdravice.

Po binkoštnih praznikih v Beogradu

Kralj se vrne danes - Povratek ministrov - Italijanski poslanik v zunanjem ministrstvu - Vpisovanje delnic Privilegirane agrarne banke

Beograd, 25. junija. Č. Po končanih pravoslavni binkošti je danes ponovno oživelo delo v vseh ministrstvih. Kralj, ki se je mudil čez praznike v Topoli, se vrača jutri dopoldne. Predsednik vlade general Živković je dopoldne sprejel nekoliko ministrov, ki so mu poročali o delu v svojih resorih. Danes popoldne se je vrnil v Beograd iz Požarevca zunanji minister dr. Voja Marinković, dočim pride jutri dopoldne iz Sarajeva minister pravde dr. Milan Srđić. Zjutraj sta dospela preko Zagreba iz Ljubljane minister prosvete Maksimović in minister prometa Korošec.

Danes se je vrnil iz Madrida od zasedanja sveta Društva narodov tudi naš delegat Konstantin Fotić, direktor političnega oddelka zunanjega ministrstva.

Minister brez portfelja Nikola Uzunović je imel doslej svoj kabinet v poslopju, kjer je bilo prej predsedstvo vlade. Sedaj se njegov kabinet seli v palačo finančnega ministrstva ter bo ostala cela tkzv. »rumena hiša« na razpolago zunanjemu ministrstvu.

Gospodarska konferenca Male antante v avgustu?

Rimske vesti o programu tega važnega sestanka.

Rim, 25. junija. Č. Tukajšnja oficijozna agencija objavlja vest, da se bo gospodarska konferenca držav Male antante vršila meseca avgusta, da pa še ni določen dan niti kraj sestanka. Razen oficijelnih zastopnikov držav Male antante se bodo konference udeležili tudi gospodarski strokovnjaki. Na njej se bodo proučevali valutarni odnosi, gospodarske zveze, trgovsko sodelovanje, osnivanje mešanih trgovskih zbornic in ustvaritev medsebojnih zvez posameznih industrij, nadalje vprašanje ukinitev vizov za državljane držav Male antante, olajšanje vzajemnega izseljevanja, ureditev obmejnega prometa, zlasti plovbe na Dunavu ter morda eno najvažnejših vprašanj sodelovanje emisij-skih bank držav Male antante.

Izplačilo zaostalih invalidnin, pokojnin in uradniških stroškov

Beograd, 25. junija. p. Finančni minister dr. Svrliuga je izvršil danes razpored porabe zadnjih dveh tranš svedskega posojila ter je odredil vsem finančnim direktorjem, naj po prej določenih spisov izplačajo zaostale invalidnine, dolžne pokojnine in potne stroške uradnikov. Za izplačilo dolgov privatnim osebam bo finančni minister izdal naknadno naredbo.

Umor zaslužnega četnika

Skoplje, 25. junija. p. Na prvi binkoštni praznik se je odigral v starem mestnem predelu Skoplja strahovit zločin. Zdi se, da so neznane osebe najele neke izizave, ki so v neki kavarni zanetili prepir, tako da je došlo do krvavega klanja. Neznani zločinec je v tepežu sunil z nožem v trebuh znanega nacionalnega junaka in četnika Smajo Cerovića in ga smrtonosno ranil. Cerović je ostal pri življenju še polnih 36 ur, čeprav je imel čreva razrezana. Za zločinci so bile izdane tiralice.

Nezgoda dunajskega odvetnika v Zagrebu

Dunaj, 25. junija. s. Odvetnik dr. Fliegel, ki polizevsko skupno z zagrebskim odvetnikom dr. Politom v zadevi svoje časno na avstrijsko-jugoslovski meji ustrelenih komunistov Jakovića in Meji-movića, se je odpravil v nedeljo v Zagreb, kjer je konferiral z dr. Politom. Nato se je sestal še z nekim drugim odvetnikom. Ko je zapuštal njegovo stanovanje, so ga policijski agenti pozvali naj se legitimira in ga aretirali. Na policiji so mu odvzeli potni list, ki pa mu je bil na intervencijo avstrijskega konzula vrnjen. Potni list pa je vseboval opazko, da odpotuje dr. Fliegel dne 24. t. m. zvečer. Kriminalni uradniki so ga spremili na kolodvor, od koder je sinoči odpotoval.

Prevoz trupla poljskega narodnega junaka skozi našo državo

Beograd, 25. junija. p. Jutri ob 5.30 zjutraj pripelje iz Alepa v Siriji v Beograd krsto s truplom poljskega nacionalnega junaka generala Josipa Bena. V Osvobodilni je deputacija naših oficirjev položila v imenu ministrstva vojne in mornarice venec na krsto poljskega junaka, ki jo bo spremljala po vsej poti do severne meje naše države.

Otvoritvena seja angleškega parlamenta

Predsednikom parlamenta je izvoljen konservativec Fitzroy - Prestolni govor bo prečitan na slovesni seji dne 2. julija

London, 25. junija. s. Na današnjem prvem sestanku novo izvoljene angleške poslanske zbornice se je izvršila volitev novega predsednika zbornice ter so bili za prišeženi člani parlamenta. Ko sta pred pričetkom seje prispela v zbornico, so bili rano Macdonald in Baldwin, so ju poslanci sprejeli z živahnim poskanjem, dočim je bil sprejet Lloyd George precej hladno. Macdonald in Baldwin sta si nekoliko časa sedela nasproti popolnoma mirno, nakar se je Baldwin dvignil in odšel k Macdonaldu in mu krepko stisnil roke, pri čemer je zbornica izbruhnila v vihar aplavz.

Po izvršenih formalnostih je bil za pred-

sednika poslanske zbornice ponovno izvoljen konservativni poslanec Fitzroy, ki ga je kankdirala delavska stranka sama in za katerega so glasovali tudi konservativci ter večinoma tudi liberalci. Nato se je izvršila zaprisega novih poslancev. Po končanem dnevnem redu je novo izvoljeni predsednik sporočil parlamentu, da bo slovesna otvoritev parlamenta s prestolnim govorom dne 2. julija. Prestolnega govora na prihodnji seji angleškega parlamenta ne bo prečital kralj sam, ki je še vedno bolehen, temveč ga bo v njegovem imenu prečital lord kancler. Po 29. letih bo to prvi primer, da bo čital prestolni govor namesto kralja lord kancler.

Politična konferenca vlad v Londonu?

Angleška vlada vztraja pri želji, da se sestane politična konferenca za likvidacijo svetovne vojne v Londonu - Nemčija čaka na stališče Francije

Berlin, 25. junija. s. »B. Z. am Mittag« poroča iz Londona, da je po tamšnjih informacijah sporočila angleška vlada v Berlin in Pariz, da polaga odločilno važnost na to, da bi bila velika politična konferenca za likvidacijo posledic vojne sklicana v Londonu.

Berlin, 25. junija. g. Glede želje nove angleške vlade, da bi se izvolil London kot kraj zborovanja politične konference za likvidacijo svetovne vojne, se poluradno poroča, da bi bila nemška vlada pripravljena slediti angleški pobudi. Vendar na bo Nemčija počakala, da se izjavi Francija glede angleškega predloga.

Pariz, 25. junija. d. Glede na željo angleške vlade, da bi bil sedež politične konfe-

rence vlad za likvidacijo vprašani nastalih kot posledica svetovne vojne, meni francosko časopisje, da bo leta naletela na težkoče pri francoski vladi. Francoska vlada se je namreč že odločila podvzeti korake za sklicanje politične konference vlad, v kaki nevrtni državi, predvsem v Švici, in sicer v mestu Lausanne. Na ta način bi bilo omogočeno vsem prizadetim državam nepristransko razpravljanje. Kakor poročajo dobro informirani krogi je francosko znanje ministrstvo že sestavilo noto s sličnim predlogom, ki bo odposlalo vsem v poštev prihajajočim državam, čim bo odobrena na seji francoskega ministrskega sveta.

Odmevi velikega Stresemannovega govora

Francosko časopisje se sprizanjuje z mislijo na izpraznitev Porenja - Desničarski tisk očita vladi na podlagi Stresemannovega govora preveliko popustljivost

Pariz, 25. junija. s. V razmotiranih o včerajšnjih izjavah nemškega zunanjega ministra dr. Stresemanna se jutranji tisk sprizanjuje s potrebo izpraznitve Porenja kot izvršenim delstvom. Listi ugovarjajo samo še vprašanju kontrolnih ukrepov. Tako označuje »Petit Parisien« dele dr. Stresemannovega govora, posebno one, ki se nanašajo na izpraznitev Porenja kot zelo umerjene pristavlja pa, da je bil dr. Stresemann glede odklonitve idele stalnega nadzorstva izredno odločen. Delavski list »Le Peuple« piše: Nepobito delstvo je, da sta končno veljavna in popolna ureditev reparacijskega vprašanja in izpraznitev Porenja odslej dve neločljivo zvezani zadevi.

Sprejem Youngovega načrta pomenja neizogibno tudi predčasno izpraznitev Porenja in sicer samo zaradi tega, ker je postalo podaljšanje francoske »Straže ob Renu« nemogoče....

Desničarski tisk pa osobito podčrtuje one dele govora dr. Stresemanna, v katerih je izjavil, da prinaša Owen Youngova pogodba Nemčiji mnogo olajšav in da pomenja lep napredek v primeri z bremenit Dawesove pogodbe. V zvezi s to izjavo, ponovno očitajo Briand in francoski delegaciji na konferenci reparacijskih strokovnjakov, da je bila napram Nemcem preveč popustljiva in jim dovolila več, kakor so pričakovali, ko so odhajali iz Pariz.

Beneš o gospodarskih zvezah Evrope z Ameriko

Ameriški vpliv na gospodarstvo Evrope je že prekoračil najvišjo mejo - Gospodarsko zblizanje evropskih držav

Praga, 25. junija. d. Zunanji minister dr. Beneš je imel z zastopnikom »United Press« daljši razgovor, v katerem je izjavil med drugim naslednje: »Ugodne posledice izida reparacijske konference se bodo v kratkem pokazale z izboljšanjem francosko-nemških odnosov, kakor tudi v osiguranju mirnih odnosov med Nemčijo in njenimi sosedi.

Nameste povojnih vprašanj, ki so zaposlovala dolga leta vso kontinentalno javnost in znaten del delavnosti posameznih vlad, bodo nastopila po likvidaciji neposrednih posledic svetovne vojne nova vprašanja, morda še težja od že zaključenih. V prvi vrsti bo to vprašanje razmerja Evrope napram Zedinjenim državam. Amerika je stori-la po zaključku svetovne vojne mno-

go za ponovni dvig gospodarstva posameznih držav v Evropi in osvojila celo vrsto gospodarskih pozicij. Sedaj pa je že dosežen vrh te ameriške gospodarske ekspanzije in je skoro pričakovati zblizanja nekaterih evropskih držav, ki niso pripravljene nositi igo ameriškega kapitala. To zblizanje pa še ameriške države naravnost same pospešujejo s svojimi visokimi zaščitnimi carinami.

V vprašanju razorožitve je prekoračena mrtva točka in prehajamo sedaj v novo dobo uspešnejših razgovorov, ki bodo gotovo prinesli znatno napredovanje tudi pri reševanju tega vprašanja. Danes stremi ves svet za zblizanjem in odstranjevanjem vseh ovir in prilik za spore in nesporazume.

Madžarske represalije proti Čehoslovaki

Budimpešta, 25. junija. g. Na madžarsko-čehoslovaki obmejni postaji Komorn, so pričele madžarske oblasti po navodilih notranjega ministrstva izredno natančno izvajati predpise, glede potnih listov in prekoračenja meje. Ti ukrepi se smatrajo kot represalije zaradi aretacij madžarskih leventistov na Čehoslovskem.

V zadnjih dveh dneh so madžarske oblasti okroglo 200 Čehoslovakov odklonile dostop na madžarsko ozemlje zaradi raznih pomanjkljivosti na potnih listih. Slično ostro so postopale tudi pri prekoračenju meje.

Izpraznitev Porenja

Berlin, 25. junija. s. »Vossische Zeitung« poroča iz Londona, da je vrhovni poveljnik angleške severne armade izdal armadno povelje, da se prično tekom prihodnjega tedna v vojaškem taboru Catterick Bridge, priprave za sprejem angleškega kontingenta porenke armade. Anglija bo do jeseni popolnoma izpraznila Porenje in to tudi v primeru, če bi Francija in Belgija iz tehničnih vzrokov še ne pristali na izpraznitev Porenja.

Francosko-nemško zblizanje

Berlin, 25. jun. d. Na pobudo predsednika Panevropske lige Coudenhove-Calgija se je vršil v Berlinu sestanek med nemškimi novinarji in ravnateljem pariškega »Matina«. Na sestanku so obravnavali različna vprašanja, ki onemogočajo sporazum med Francijo in Nemčijo. Oh te prilike je bilo sklenjeno, da se sestanejo francoski in nemški novinarji, ako se posreči oficijelnim krogom rešiti razna med obema narodoma viseča vprašanja. Na tem sestanku bi izdelali potem novinarji obeh narodov, skupen manifest obeh narodov na ves svet.

Mussolini nanovečuje redukcijo bank

Rim, 25. jun. d. V finančni razpravi italijanskega senata je napovedal predsednik Mussolini, znatno poostrenje italijanskega bančnega zakona in izjavil, da niso sedaj niti časi prav nič prikladni za snovanje novih bank. Potrebnejši so koraki za redukcijo ranje že obstoječih bank. Zato bo tudi vladna stremela za likvidacijo malih bank, ki so itak samo v oviro razvoja narodnega go-

Neurje in nevihte po vsej državi

Nalivi, toča in sneg, grom in strela so včeraj vznemirjali vse kraje naše domovine

Ljubljana, 25. junija. Od ponedeljka naprej je začelo nastopati slabo vreme z gostimi padavinami in močnim treskanjem. Barometer je stalno padal. Danes je v Ljubljani od jutra do večera z malimi presledki vendar deževalo in posebno v popoldanskem ter poznih popoldanskih urah je bil naliv tako močan, da so bile vse ulice in ceste mahoma poplavljenе. Posledica močnih nalivov je bila, da je Ljubljana s pritoki, posebno popoldne, začela znatno narastati. Vendar se zaenkrat ni bati povodnji, ker je bila zemlja zadnje dni že zelo presušena in moča pravi blagoslov za kmetovalce.

V večernih urah je močno grmenje polejalo in je v Ljubljani tudi deževalo umerno v noč.

Iz vseh delov države so prispele tekmo dneva vesti, da je slično neurje kakor smo ga imeli v Ljubljani vladalo tudi drugod. Ponekod je bil izbruh elementov upravljal, vendar dosedanj ne javljajo od nikoder, da bi se bile pripetile večje nesreče in škoda. Temperatura se je znatno ohladila in ponekod je ne samo visoko v gorah temveč celo v nižjih ribah zapadel sneg. Neurje traja na deželi tudi še ponoči ter so telefonske in brzojavne zveze precej otežene. Vremenski preroki napovedujejo v odmeru za današnji dan najhujše praznike.

Sneg na Pohorju

Maribor, 25. junija r. Po vseh mariborski oblasti je vladalo danes neurje. Deževalo je silno in grmelno in treskalo. Nalivi so spremenili potoke in deroč reke. Na Pohorju je zapadel sneg in vrhovi so pokriti z silno odejo.

Nevihte na Gorenjskem

Kranj, 25. junija p. Po vseh Gorenjski je popoldne vladalo krajno slabo vreme. Temperatura je znatno padla. Na planinah je padel svež sneg. Nalivi z gromom in bliskom so napravili ponekod tudi precej škoda.

Blod, 25. junija p. Ves dan, posebno še po

polodne, je hučo deževalo, grmelno in treskalo. Ves promet je zastal. Gosti se držijo v svojih sobah, le v kavarnah je zvečer živahnije. Temperatura pa se ni znatno ohladila.

Toča v okolici Siska

Sisak, 25. junija č. V nekaterih vaseh v bližini Siska je toča pobila vse vinograde in posetve na poljih. Težko prizadeto prebivalstvo, ki že dolgo ne pomni tolike toče, je zelo obupano.

Sneg na Hrvaškem

Zagreb, 25. junija č. Danes je bilo v Zagrebu hladno vreme in ves dan ni bilo solnca. Pihal je zelo hladen vzhodni veter, popoldne in zvečer pa je neprestano deževalo. Iz zapadne Hrvaške in Gorskega Kotarja poročajo, da je popoldne snežilo in tudi na Zagrebški gori je zvečer padlo nekoliko snega.

Nad Beogradom se je utrgal oblak

Beograd, 25. junija n. Danes ob 6. popoldne se je med silnim grmenjem in treskanjem utrgal oblak nad Beogradom. Silni naliv je trajal kakih deset minut ter je voda poplavlila vse nižje ležeče ulice zlasti ob Savi in Dunavu.

Strela v Splitu

Split, 25. junija n. Dopoldne ob 10. naprej je besnelo nad Splitom in okolico silno neurje. Vihar je ustavil ves promet. Neprestano je grmelno in treskalo. Strela je udarila v vodovodno postajo na Kobilič, ki oskrbuje vzhodni del mesta z vodo. Vnel so se motorji vodovoda tako, da bo omejen del mesta več dni moral ostati brez vode iz vodovoda, dokler ne popravijo motorjev. Strela je udarila v hišo ravnatelja Mestne arhivnice, ker pa je bil na njej strelovod, ni napravila nobene škode in je povzročila samo strah domačin. Zaradi silnega neurja je bil do 16. prekinjen telefonski promet z Zagrebom.

Seja celjskega občinskega sveta

Celje, 25. junija. Sredi se je vršila (kakor smo kratko že poročali) redna seja mestnega občinskega sveta. Za sejo je vladalo v vseh tujakih krogih veliko zanimanje. Ko je župan dr. Gorican otvoril sejo in ugotovil sklepčnost, sta bila zapisnika zadnjih dveh sej brez čitanja odobrena. Nato je prečital župan zahvalo Srbske pravoslavne cerkvene občine v Celju za poklonjenje stavbišče za novo cerkev sv. Save na krasnem prostoru za mestnim gledališčem.

Sledilo je eno ura trajajoče poročilo finančnega odseka, ki ga je podal referent dr. Vrečko. Poročilo je vsebovalo celovito razpisni prošnji in nujnih tekočih zadev; večina soglasno so bili sprejeti naslednji sklepi:

Celjska občina podpiše za 50.000 Din delnic Privilegirane agrarne banke. Denar se vzame iz vodovodnega fonda, ki razpolaga še z okroglo 1.500.000 Din razpoložljive gotovine.

Mestni starupokojenci so prosili za zvišanje pokojnine, ker so se življenjske potrebine od določitve pokojnin do danes zvišale za 4-kratni iznos in imajo manjši upokojenci, ki so upokojeni po novi službeni pragmatiki, trikrat višjo pokojnino. Ker imajo nekateri starupokojenci znatne postranske zaslužke, se sklene, da se zviša pokojnina za 50 % le sledečim potrebnim upokojencem oziroma njihovim vdovnim pragmatiki, štirikrat višjo pokojnino. Vam: Mahr, Zima, Lang, Krell, Zintauer, Mihelak, Graseil, Gračnar in Zantšek. Zvišanje bo zneslo letno 42.401 Din.

Nabavi se velika zastava v mestnih barvah, kar bo stalo 1.880 Din.

Pred dnevi je izšla iz stekla bogato ilustrirana monografija dr. Steleta o stropnih slikah v celjski porotni dvorani. Občina izplača pisatelju za njegovo delo in za tisk 12.300 Din, zato pa prejme 1.500 izvodov knjice, ki jo bo skušala razprodati in tako kriti izdatke.

Gostilničarska šola v Celju je ponovno zaprosila za podporo 5.000 Din. Ker so se doslej dale take podpore iz davčnice na tuške sobe, kar pa se bo v prihodnjem občinskem proračunu ukinilo in nadomestilo z drugačnimi dohodki, se prošnja zavrne dotlej, da se bo našlo novo kritje za take podpore.

Stavba pri »Kroni« je dovršena; enako tudi 10 hišic, zgrajenih v okviru mestne stanovanjske akcije na Spodnjem Lanovcu. Hiša pri »Kroni« bo zavarovana pri »Slaviji« in »Vzemni zavarovalnici«, majhno 10 hišic pa pri »Jugoslaviji«.

V smislu čl. 30 finančnega zakona za l. 1929/30 mora občina odsej prispevati k vzdrževanju policije. Prispevki se delijo na polovico med mestno in okoliško občino. Sklene se, da prispeva mestna občina 13.250 Din in še razsvetljava v mestni stražnici.

Olepeševalnemu in tujsko-prometnemu društvu se dovoli izredna podpora 3.600 Din za nabavo 30 mobilnih klopi po 120 Din.

Daljša debata se je razvila nato o prodaji poslopja in zemljišča otroškega vrta ob Mariborski cesti v Gaberju: izkupiček bi se porabil za nakup stavbišča za moderno kopališče na levem bregu Savinje. Prodaja se bo inserirala v celjskem časopisu. Referent dr. Vrečko naglašal, da ni imelo mesto doslej od poslopja nobene koristi, ker se nahaja v poslopju policijska stražnica. Od novega kopališča bodo pa Celjani imeli veliko več koristi. Temu nasprotuje obč. odb. Voglar, ki dokazuje, da je otroški vrtec za v tamkajšnji okolici bivalječo mestno deo nujno potreben. Z večino glasov je bilo sklenjeno, da se poslopje proda.

Odobri se naknadni kredit za nabavo potrebne kuriva za mestno osnovno in meščansko šolo v znesku 43.000 Din, ki naj se vstavi v proračun za l. 1930.

Za gospodarski odsek je poročal obč. odbornik Možina.

Les v mestnem gozdu v Pečovniku, čigar prodaja je bila javno razpisana, se odda najugodnejšemu ponudniku. Henrik Weinbergerju se proda stavbeni svet med Vehnvarjevo tovarno in tvrdko Schimmel & Co. za zgraditev moderne tovarne pleten, katere prvi del mora biti postavljen najpozneje do 1. julija 1930. Na Jožefovem hribu se odproda pod običajnimi pogoji stavbišče prosilcem Jerneju Vengustu, Ani Suhačevi, Francu Šeku in Leopoldu Kladniku.

Poročilo odseka za mestna podjetja je podal obč. odb. Posavec.

Urarju in zlatarju Antonu Lečniku, ki je zaprosil za koncesijo za zastavljalnico, se izreče lokalna potreba proti podpisu rezerva, da odstopi zastavljalnico, ako bi mestna občina sama osnovala zastavljalnico. Pogojena je 2-letna odpoved.

Državni rudnik v Velenju je zgradil moderno kalorično električno centralo, ker s svojim slabim premogom ni mogel konkurirati drugim premogovnikom. Sedanja kapaciteta elektrarne znaša 2.000 kw, zvišali pa jo bodo v kratkem celo na 5.000 kw. Celjska mestna občina ima s falsko elektrarno zelo neugodno pogodbo v primeri z Mariborom. Celje bi lahko dobivalo iz Velenja električni tok za 25 par cente pri kw uri, in sicer brez oziroma na maksimum potrošnje električnega toka in na razne druge neugodne določbe. Pogodba s Falo poteka l. 1936., revizija pogodbe pa se bo vršila l. 1931. Zato se sklene, če se ne bo moglo pri reviziji pogodbe s Falo doseči ugodne revizije cen, odprave maksimuma potrošnje itd., da se bo stopilo v pogajanja z velenjsko centralo, zlasti ker je daljnovod že izpeljan do št. Petra v Savinjski dolini. V interesu dobiti celjskega prebivalstva in industrije je, da pride Celje čim prej do cenenege električnega toka.

Sledilo je poročilo referenta šolsko-kulturnega odseka, ki ga je podal obč. odb. Brinar. Na njegov predlog je bil z malo korekturo obč. odb. dr. Kalana soglasno sprejet pravilnik kuratorja Javne mestne knjižnice. Kakor ga je izdelal dosedanj s svet z prekorištno institucijo. Delavska zbornica je zagotovila Javni mestni knjižnici letni prispevek 20.000 Din, ki bo v kratkem izplačan tudi že za letošnje leto.

Lastninsko vprašanje zgodovinskih razvalin celjskega Starega gradu še vedno ni končno rešeno. Zakoniti naslednik prejšnjih lastnikov, deželni stanov štaterskih, je mariborski občinski odbor, ki pa nima nobenega interesa na razvalinah in njihovem vzdrževanju. Razvaline pa so potrebne nujne popravila na vseh koncih in krajih, katero bo letos izvršilo agnolo Muzejsko društvo v Celju s pomočjo mestne občine. Sklene se, da naj se ponovno zahteva od občinskega odbora ureditve lastništva, ker v slučaju kakšne nesreče ne bo nihče hotel nositi odgovornosti in bo vsa krivda nedvomno padla na mestno občino. Za restavracijsko in adaptacijska dela se odobri še nezbranih 30.000, ki so bili votirani Muzejskemu društvu v ta namen. Zidarska dela naj izvrši mestni stavbni urad v lastni režiji, tesarska dela pa se oddajo G. Vinku Kukovcu.

Zavrnelo se prošnje za izrek lokalne potrebe prosilcem Martinu Pristovski, celjskemu odboru Udruženja vojnih invalidov in družbi »Tapred« iz Zagreba, ki so zaprosili za izvrševanje avtobusnega prometa na raznih progah med Celjem in deželo. Prošnje so bile zavrnjene zato, ker ima celjska občina svoj avtobusni promet na zaprosenih progah, s katerim bo pričela v kratkem obratovati. Za avtotaksijsko koncesijo sta zaprosila Alojz Filipič in Henrik Oblak, obema pa se lokalna potreba odreče. Nasprotno pa se izreče lokalna potreba za prenos avtotaksijske koncesije obč. odb. Josipa Zuma na novo ustanovljeno firmo Josip Zumer in drug. katere poslovanje bo obč. odb. Josip Zumer. Proti tej odločitvi je energično nastopilo več

občinskih svetnikov, ki pa s svojimi protestom niso uspeli in je bila nova firma Jos. Zumer in drug. izrečena lokalna potreba.

Ker so se lesene prodajne stojnice na trgu obnesle, se nabavi še 10 stojnic. Slovensko obrtno društvo v Celju je kupilo za svoj dom bivšo »Zlatar-kino« hišo v Gledališki ulici in je zaradi pomanjkanja sredstev zaprosilo za podporo mestne občine. Sklene se, da naj se prošnja upošteva pri sestavi bodočega proračuna.

Pri slučajnostih je obč. odb. Koschler predlagal, naj občina podpre stremenje Gaslinega in reševalnega društva v Celju na ta način, da bi mestni stavbni urad na občinske stroške prezidal in preuredil dosedanjo policijsko stražnico v ambulanco s sobo, pritiče Gaslinega doma pa v garažo za novi reševalni avtomobil, ki ga bo društvo v kratkem nabavilo. Predlog je bil odkazan finančno-gospodarskemu odseku.

Sledilo so nadomestne volitve v odseke. Vložena je bila samo ena lista, za katero je bilo oddanih 28 glasov. Izvoljeni odseki so se konstituirali takole:

Finančni in gospodarski: predsednik in referent finančnega odseka dr. Vrečko, referent gospodarskega odseka prof. Mravljak, člani: Čepin, Dobovčnik, Janič, Možina, Posavec, Ravnihar, Voglar, dr. Wolf, Zumer.

Pravni in personalni: predsednik in referent personalnega odseka Zupan, referent pravnega odseka dr. Kalan, člani: Ferik, Mlakar, Mravljak, dr. Ogrizek, dr. Skoberne.

Stavbeni in vodoregulacijski: predsednik in referent regulacijskega odseka Brinar, referent stavbnega odseka dr. Wolf, člani: Dobovčnik, Hohnjec, Lečnik, Potrat, Prekoršek.

Socialno-politični: predsednik in referent dr. Voršič, člani: Čestnik, Čepin, dr. Hočvar, Koren, Lečnik, dr. Skoberne in Voglar.

Občinska podjetja in pokopališče: predsednik in referent za elektriko Posavec, referent pokopnega odseka Koschler, referent za vodovod Možina, referenta za klavirno Rebeuschegg, člani: Janič, dr. Hrašovec, Potrat, Sirec in Zumer.

Solski, kulturni, zdravstveni in tujsko-prometni: predsednik in referent Solskera, kulturnega in tujsko-prometnega odseka Voglar, referent zdravstvenega odseka dr. Hočvar, člani: Brinar, Čepin, Hohnjec, Lečnik in Rebeuschegg.

Obrtni in tržni: predsednik in referent obrtnega odseka Dobovčnik, referent tržnega odseka Ravnihar, člani: Bernardi, Čepin, Hohnjec, Lečnik, Rebeuschegg, Zumer.

Disciplinarna komisija: člani: dr. Kalan, dr. Skoberne, dr. Voršič in Zupan, namestniki na Mravljak, dr. Ogrizek, dr. Wolf in Zumer.

Odsek za fasade se opusti in se njegov delokrog snovi s stavbnim odsekom. Občinska seja, ki bo ob enem zadnja pred počitnicami, se bo vršila še pred 10. julijem. Srečanja seja je bila zaključena nekoliko pred 22. uro.

Lažnje vesti o aretacijah na naši bolgarski granici

Beograd, 25. junija p. Centralni državni presbijo je izdal danes naslednjo službeno objavo: Glede na pisanje bolgarskega tiska in gotovih slabo obveščenih listov v inozemstvu, da so naše oblasti aretirale v omejenih krajih 600 oseb, smo pooblašeni to vest kategorično demantirati. V omejenih krajih so naše oblasti doleže aretirale vsega skupaj 10 sumljivih oseb, za katere se je ugotovilo, da so imele zveze z ilegalnimi organizacijami. — Presbijo.

Imenovanja po novem ustrojstvu ministrstva gradjevin

Upravnik tehnične uprave v Ljubljani inš. Krajec, upravnik oblasne poštnice uprave dr. A. Gregorič.

Beograd, 25. junija p. Na predlog ministra gradjevin je kralj podpisal večje število ukazov o imenovanjih v resoru javnih del. Za načelnike 1/3 v ministrstvu so imenovani: Vladimir Novaković, Gavril Parunović, Jovan Žikadić, Dobrosav Ratojan, Miloš Kovatević, zadnji v Sarajevu. Imenovano je tudi večje število vodilnih uradnikov pri oblasnih tehničnih upravah. Za upravnika 1/3 v Ljubljani je imenovan Matija Krajec, dosednji direktor gradbene direkcije v Ljubljani iste kategorije in skupine. Podpisani je tudi ukaz o imenovanju upravnikov oblasnih poštnih in brzojavnih uprav. Za upravnika 1/3 oblasne poštnice in brzojavne uprave v Ljubljani je imenovan Alojzij Gregorič, dosednji direktor dosedanj direkcije pošte in brzojava v Ljubljani.

Domače zagrebško mestno posojilo v dolarjih

Zagreb, 25. junija n. Danes se je vršila seja Zveze denarnih zavodov v Zagrebu, na kateri se je sklenilo o odobritvi posojila zagrebški mestni občini. V načelu je bilo sklenjeno, da se dovoli zagrebški mestni občini posojilo v višini 600.000 dolarjev, t. j. 33 in pol milijona Din. Pogoji izplačila in amortizacije se bodo določili pri kasnejših pogajanjih med mestno občino in zvezo denarnih zavodov, oziroma med zvezo z bankami samimi. Izplačilo posojila bi se izvršilo potom mestne hranilnice. Če pride do realiziranja tega posojila, bo mestni župan dr. Srkul aktualno izredno sejo mestnega zastopstva v svrhu sprejetja formalnega sklepa. Ob tej priliki bi se razpravljalo tudi o zadovoljitvi potreb mestne periferije, ki se naglo razvija in ki doslej nima niti najprimernejših ugodnosti mestne naselbine. Novo posojilo bi se uporabilo na najnujnejše investicije mestne občine, v prvi vrsti za pokritje letošnjih investicij za novo mestno klavirno, za dovršitev mestne tržnice itd. Zakaj se posojilo sklepa v dolarjih, je še uganka.

Romantična ženitev bivšega ministra

Sarajevo, 25. junija č. Bivši minister dr. Šekija Bahmen je izvršil včeraj dopoldne po starem bosanskem običaju otnio, in sicer je otel hčerko bivšega podpredsednika Narodne skupščine dr. Halid bega Hrasnice, ki se trenutno nahaja v Travniku. Dekle je odpeljal, ko je bila sama v kopališču Pilidzu ter sta se danes oba zaročena poročila v Mostarju.

Smrt našega najbogatejšega rojaka

V Buenos Airesu je umrl milijarder Niko Mihanović

London, 25. junija, s. Reuter poroča: V Buenos Airesu je umrl eden najbogatejših brodolastnikov Amerike Nikola Mihanović, rodom iz Jugoslavije.

Niko Mihanović se je kot siromašen kmečki fant pred 40 leti izselil v Južno Ameriko. Tam ga je čakala sreča. Iz preprostega delavca je postal eden najbogatejših ljudi v Južni Ameriki in njegov premoženje se ceni na mnogo milijonov dolarjev, ki gredo v milijarde dinarjev. Mladi Mihanović se je uveljavil kot brodar, pokazal je izredne organizacijske talente in je v zrelejših letih ustvaril ogromno parobrodno organizacijo, ki je znana po vsem svetu. Njegov kapital se je kmalu uveljavil tudi v industriji in trgovini: ustanovil je celo vrsto bank in tovarne, nakupil ogromna posestva in zgradil v Buenos Airesu ter v drugih argentinskih mestih razkošne palače. Za njim so prišli v Ameriko tudi njegovi bratje, ki so si tudi stekli velika premoženja in od katerih uživa don Miho Mihanović poseben ugled.

Pred par leti je pokojni Niko Mihanović v Londonu prodal delnice svoje paroplovne družbe ter je zadnja leta

upravljal le svoja ogromna veleposetva, dočim so banke in tvornice prevzeli njegovi sinovi.

Pokojni je bil oženjen z Argentinko ter zapušča 3 sinove, ki so nacionalizirani Argentinci.

Nacionalno je Niko Mihanović v oddolnih trenutkih stal ob strani. Ko so za časa vojne naši argentinski milijonarji Petrinović, Baburica in njegov brat Miho stopili na čelo nacionalne jugoslovenske akcije ter žrtvovali velike vsote za jugoslovenski odbor, pokojni Niko ni mogel verovati v osvojenost. Po vojni je skušal svojo pasivnost popraviti: prišel je v domovino in storil mnogo dobrega za svoje domače kraje. Ko je naša država ustanovila v Argentini svoje poslanstvo, ji je Niko Mihanović podaril v Buenos Airesu krasno palačo ter je bil odlikovan z leno sv. Save.

Interesantno je, da je bil najstarejši sin pokojnega Nika Mihanovića že kandidat za predsednika argentinske republike, dokaz, kakšno veliko pozicijo zavzema rodbina nekdanjega siromašnega dalmatinskega kmečkega fanta v Južni Ameriki.

Inspekcijsko potovanje ministra za gradnje

Cetinje, 25. junija p. Semkal je dospel minister gradjevin Savković, ki je med potjo inspiciral novo železniško progo Kragujevac-Kraljevo-Raška ter druga javna dela ob tej progi. V Kraljevu si je ogledal tudi montažo velike železniške delavnice za popravilne vagonov in lokomotiv ter ostale javne objekte v okolici. Na poti med Topolo in Rudnikom je izvršil inspekcijo cest ter izdal naredbo, da se odpušča iz službe vsi cestarji, ki jih ni našel pri delu. Razen tega je tudi inspiciral cesto Raška-Mitrovića-Peč, nadalje cesto Peč, Sukovo, Andrijevića, Podgorica, Cetinje, V Beranah je prisotnost prebivalstva izjavil, da prihaja po želji kralja, ki se zanima za vse kraje, zlasti pa za graditev ceste do Beranov. Po pregledu ceste Andrijevića-Podgorica je minister danes nadaljeval svoje potovanje.

Cetinje, 25. junija č. Na svojem inspekcijskem potovanju je minister gradjevin ugotovil, da je nova železniška proga Kragujevac-Kraljevo-Raška v glavnem gotova in je tir že položen. Računa se da bo proga v drugi polovici julija izročena prometu, bržkone najprej samo tovarnemu.

Predujmi sadilem tobaka

Beograd, 25. junija s. Uprava monopolov je sklenila, da podeli sadilec tobaka v Južni Srbiji in Voivodini brezobrestne predujme in brezobrestna posojila na račun prihodnje žetve. Sadilci bodo vrnil odkazane predujme in posojila, čim bodo vnovčili tobačno žetev.

Južna Srbija dobi v celem 32,5 milijonov Din, Voivodina 774.000 Din, Severna Srbija pa 635.000 Din.

Podobne predujme in brezobrestna posojila je uprava monopolov dovolila pred kakim mesecem sadilem tobaka v Hercegovini, Dalmaciji in Crni gori. Hercegovina je dobila 14,5 milijonov Din, Dalmacija in Crna gora skupaj pa 3,5 milijonov Din.

Zakaj je šel Fran Ulčar v smrt

Zagreb, 25. junija č. Mladi Slovenec Fran Ulčar, ki je včeraj jutraj izvršil samomor pod vlakom, je zapustil poslovilno pismo svojemu dekletu Tonki Jan. V pismu pravi, da bo Tonko ljubila do groba in da je grešil v svoji ljubezni. Samomor je izvršil zato, ker je bil ljubosumen na Tonko in jo je razjezil z izjavo, da se bo oženil z drugo. Tonke ne more napraviti nesrečne in zato bo izvršil samomor prej, predno bo pismo prejela. V pismu pravi, da neče, da bi se Tonka prišla v nesrečo in da gre v smrt zaradi svojega nesrečnega življenja in nesrečne ljubezni. V pismu ne pove pozitivno, zakaj je prav za prav sklenil izvršiti samomor. Tonka Jan izpoveduje, da se je v noči pred samomorom sprehajala z Ulčarjem, ki ji je rekel: »Glej, sedaj je mesečina in nikdar več ne bova skupaj bodila v mesečini. To je poslednja noč, ko sem s teboj.« Zagonetna smrt mladega Slovenca je torej ostala v podrobnosti nerazjašnjena.

Jugoslovenski kronski dolgovi v češkoslovaški

Praga, 25. junija h. V zunanem odboru poselske zbornice je bila danes brez spremembe sprejeta pogodba o starih kronske dolgovi v Jugoslavijo. Pogodba bo prišla jutri v proračunski odbor, potrjevanjem pa pred plenem.

Odhod naše delegacije v Madrid

Beograd, 25. junija p. Danes je odpotovala v Madrid delegacija za trgovinsko pogajanja s Španijo. Delegacija tvori šest trgovinsko-političnega oddelka zunanega ministrstva dr. Aleksander Bođi, načelnik ministrstva trgovine Milivoj Pilja in inspektor ministrstva financ Radimir Bujčić. Na kolodvoru se je poslovil od njih tukajšnji španski poslanik markiz de Torijos.

Preiskava proti dr. Žaniću

Beograd, 25. junija p. Danes je bilo pred državnim sodiščem v Beogradu zaključeno zaslišanje odvetnika dr. Milovana Žanića, proti kateremu se bo vršila sodna razprava 27. t. m. Preiskava je vodil sodni državni sodišča viš. sod. svetnik dr. Kavčič.

Enotna šolska spričevala za vso državo

Beograd, 25. junija p. Ministrstvo prosvete je razposlalo vsem srednjim šolam v državi nove enotne blankete za šolska izpričevala ob koncu šolskega leta, s čimer se unjva unifikacija šolskih spričeval na vso državo.

Proces proti bivšemu poljskemu ministru

Varsava, 25. junija g. V sredo se bo pričela pred državnim sodiščem razprava proti bivšemu poljskemu finančnemu ministru Čehovskemu, ki je obtožen, da je za časa svojega ministrovanja prekršil proračun. Prvi dan razprave bo prečitan sklep sejma, na podlagi katerega je bila dvignjena obtožba. Nato se bo obtožence zagovarjal glede posameznih točk sklepa. Zatem se bo pričelo dokazilno postopanje. Gotovo je že, da bosta kot priči zaslišana tudi maršal Pilsudski in notranji minister Ślaskowski.

Amnestija za alzaške avtonomiste

Pariz, 25. junija s. Vlada je predložila zbornici osnutek o amnestiji političnih kaznivcev v Alzaciji in Loreni. Predložitev tega zakona je pripisovati deloma soglasni oprostitvi voditelja alzaških avtonomistov dr. Rossa pred besančonsko poroto, deloma pa stremljenju francoske vlade mirnim potom odstraniti nesporazum med Francijo in Alzacijci.

Letalo „Numantia“ izgubljeno?

Madrid, 25. junija s. Tudi danes ni o usodi španskega letalca, majorja Franca in njegovega letala »Numantia« nikakih vesti. Angleška ladja za letala »Eagle« je poslala svojo vožnjo iz Portsmoutha proti Gibraltarju in odplula proti Azorom, da bi pomagala iskati pogrešano letalo.

Sprememba angleškega režima v Egiptu

Kairo, 25. junija g. Vrhovni komisar Egipta, lord Lloyd, bo v oktobru odstopil. Njegov odstop je v zvezi z zunanjo politiko delavske vlade. Vrhovni komisar Lloyd bo že v prihodnjih dnevih nastopil daljši dopust.

Prepoved versailških demonstracij v Porenju

Koblenc, 25. junija s. Porenska komisija je prepovedala vse manifestacije ob priliki desetletnice podpisane versailške pogodbe, ki so jih pripravljale razne nemške organizacije po navodilih vodstva nemške nacionalne stranke v Berlinu.

Razgovori o pomorski razorožitvi

London, 25. junija g. V najkrajšem času se bo vršil med generalom Dawesom in ameriškim poslanikom Gibsonom v Bruslju razgovor o razorožitvenem vprašanju. Oba poslanika bosta v prvi vrsti razpravljala o tem, ali naj bi reševali vprašanje razorožitve na morju mornariški strokovnjaki ali pa diplomati.

Spremembe v belgijski vladi

Pariz, 25. junija g. »L'Information« poroča iz Bruslja, da se v oficijelnih krogih mnogo govori o skorajšnji rekonstrukciji Jasparsje vlade. Demisijo notranjega ministra Carnoya je smatrali za popolnoma gotovo.

Posmrtno odlikovanje Malmgrena

Rim, 25. junija s. Italijanska vlada je švedskega meteorologa Malmgrena, ki je približno pred enim

Naši kraji in ljudje

„Jutročki“ na morju

Kakor smo že javili, odide prva kolonija »Jutrovcov« na Vidovdan, 28. tega meseca ob 18.45 z dolenskim vlakom preko Novega mesta in Karlovca. Železniška direkcija je zagotovila udobne direktne vozove do Sušaka. Na kolodvoru na Sušaku bo čakal voz za odpremo prtljage udeležencev.

Udeleženci prve kolonije se zberejo omenjeni dan ob 17. v Akademskem kolegiju (Kolodvorska ulica 22). Od doma do Ljubljane in na povratku od Ljubljane zopet domov gre vožnja na račun udeležencev. Od Ljubljane do Martinšice in kasneje zopet nazaj do Ljubljane plača vožnja za vse udeležence »Jutro«. Kdor stanuje ob dolenski progi, naj se pridruži navedenemu vlakom na najbližji postaji in kupi tam četrtinsko vozno karto III. razreda od te postaje do Sušaka. Te stroške jim »Jutro« po naznanilu povrne.

Vsak otrok naj vzame s seboj: navadno dnevno obleko za potovanje, plavalne hlače ali kopalni kostum, kratke navadne hlače in belo majico za dečke, za deklice pa navadno lahko obleko za vsakdanjo uporabo, en par copat (najbolje telovadne ali kopalne) eno malo blazino za vzglavje, dve rjuhi ter eno odejo (oboje bo tudi koristno na potovanju), vsaj dve garnituri perila, dve spalnici, dve črtni za zobe in čašo iz aluminija. Kdor igra tenis, naj vzame s seboj potrebni pribor. Otroci, ki igrajo gosli, tamburico, kitaro ali kak drugi instrument, naj prinesejo s seboj te instrumente. Primerna je tudi kaka dobra knjiga. Kdor se želi udeleževati planinskih izletov, naj ima par dobrih, močnih čevljev in pelerino, dežni plašč ali kako drugo ogrinjalo za hlad in dež. Najbolje praktično je, da ima vsak otrok svoje potrebščine v nahrbtniku, da mu ni treba vlačiti s seboj težkega kovčka ali košare.

Na pot mali prigrizek, stekleničko lahkega čaja ali kave ali nekaj sadja. Čim prispjejo otroci drugo jutro ob 7. zjutraj na Sušak, bodo z vsem priskrbljeni in ni treba zanje nobene skrbi več.

Odredbam nadzornega personala, ki se tičejo varnosti in reda v koloniji, se mora vsak udeleženec strogo podrediti in ubogati; to naj starši in varuhi za bičijo svojim otrokom. V ostalem pa bodo uživali otroci največjo osebno svobodo in bodo lahko razgibali vse svoje mladostne energije.

»Jutro«.

Nujne kočevske zadeve

Kočevje, 25. junija. Ceste so razdrte in precej podobne razoranim njivam. Posipajo jih z apnenčevim gramozem, ki pa za te ceste nikakor ni primeren, ker se po dveh dneh že spremeni v blato in nato v prah, ki je za take kraje tako značilen. Treba bi bilo ceste najprej temeljito popraviti, nato pa posipati s kremenjakom. Čestni okrajni odbor bi si moral nabaviti valjar, s katerim bi se dalo ceste utrditi. Proračun menda že izgotovljen — bi znašal okrog 200.000 Din. Cesta skozi mesto naj bi se tlakovala. Na črta zaenkrat se ni, daj se je že mnogo krat, skoraj v vsakem občinskem odboru o tem razpravljalo. Približen proračun za to bi znašal 4.000.000 Din, pri čemur bi morali v glavnem prispevati občina, Trboveljska premogokopna družba, posamezni industriji in cestni odbor poleg premoženjske uprave mesta Kočevje.

V mestu se zida brez vsakega regulacijskega načrta. Regulaijski načrt ne bo stal milijone, potreben pa je neobhodno za mesto, ki bo postalo sčasoma brez vsake oblike.

Mlekarna nima celo mesto z okolico vred nobene. Isto je z brezalkoholno gostilno. Mlekarije prinašajo dnevno v mesto mleko. To je zlasti poleti težko, ker se mleko ob vsaki najmanjši vročini zgrize in sesiri. Poleg tega so donosne mleka še drage. Mlekarna bi dobavljala mleko za stranke, poleg tega pa se slahernemu nudila čašo pristnega mleka. V Ljubljani dobi malo polno mleko ali popoldne za 1 Din do 2 Din (skodelica mleka in dve žemljici), dočim moraš pri nas dati za mleko dvakrat toliko. Mlekarna bi se rentirala vsakemu, občina bi morala podjetniku iti na roko bodisi, da mu da primerno posojilo, ali pa da mu preskrbi primeren lokal.

Zadeva bolnice še vedno ni rešena. Naš kraj je postal zlasti s postavitvijo nove velike tekstilne tvornice v prvi vrsti indus-

trijski. Število delavcev v mestu se bo še tekom tega leta zvišalo na približno 1200 do 1400, kar pomeni, da bo bolnica morala biti že za delavstvo, brez ozira na to, da je v mestu veliko obrtnikov in trgovcev in tudi uradnikov, ki se morajo sedaj zatekati v Ljubljano, kjer pa je deželna bolnica na razpolago le za težje bolezni. Govorilo se je mnogo o adaptaciji prostorov vile »Kajfež« in sosednjih gospodarskih objektov. Bolnica pa ne spada sredi mesta in kraj najbolj prometne ceste. »Sahen« in okolica Corpus Christi je za njo najbolj primeren kraj. Corpus Christi toliko bolj, ker je blizu kolodvora.

Avtohusna zveza še ni popolna. Šele pred kratkim se je odprla zveza Kočevje — Brod na Kupi — Delnice — Sušak. Treba bi bilo še zveze Kočevje — Brod — Čabar, Kočevje — Stara cerkev in tudi Kočevje — Ljubljana bi se obnesla istotako kakor zveza Kočevje — Žužemberk — Straža — Toplice.

Mesto nima svojega parka. Hauffov drevored je zasebna last in ga lastnik vsak čas zapre. Prostor za gradom ne zadostuje. Primerno bi bilo, da bi se obsadila Cankarjeva cesta do gostilne Kropf in od tu naprej proti krasnemu naravnemu parku gozdičku »Abazija« v »Sahnu«. To ne bi stalo veliko, mesto samo pa bi na svoji lepoti veliko pridobilo.

Odhod naših Sokolov v Poznanj in Plzen

Ljubljana, 25. junija. Z dunajskim brzovlakom so se danes ob 12.15 odpeljali ljubljanski in drugi Sokoli pod vodstvom staroste JSS br. E. Gangla na vseskoljski zlet v Poznanju, ki se bo vršil v dneh od 29. junija do 1. julija. Železniška uprava je dala našim Sokolom na razpolago tri lepe Pullmanove vagona, s katerimi se bodo Sokoli vozili na Češko in Poljsko ter nazaj. Iz Ljubljane je odšlo okoli 50 Sokolov, med njimi se nahaja tudi tekmovalna vrsta pod vodstvom Saveznega načelnika br. Viktorija Murnika. Iz Sušaka in drugih krajev Dalmacije je prišlo danes dopoldne več zastopnikov tamšnjih žup, ki so se pridružili ljubljanskim Sokolom.

V Mariboru so se sestali še Sokoli iz ostalih krajev naše države, kakor iz Beograda, Zagreba, Sarajeva in iz drugih večjih mest. Na velike vseskoljske slavnosti v Poznanju potuje skupno iz Maribora okoli 200 Sokolov. Po končanih slavnostih v Poznanju krene večja skupina na pokrajinski zlet ČSO v Plzen, a manjša skupina odpotuje v Orlovo na Slovaškem, kjer se vrši pokrajinski zlet slovaškega Sokola.

Obmejna narodna manifestacija pri Sv. Marjeti ob Pesnici

Pol drugo uro od Maribora se razprostira na severo-vzhodni strani v zeleni Pesniški dolini lepa župn. Sv. Marjeta ob Pesnici. Ta kraj se je komaj po prevratu narodno osamosvojil, prejel pa so gospodari v njem bogati Nemci iz Maribora. Marjetani so po preobratu začeli z intenzivnim narodno-obrambnim in prosvetnim delom. Vsako leto prirede veliko narodno slavnost »Domovinski dan«, pri katerem sodelujejo vsi v vzorni slogi. Tudi letos in sicer v nedeljo 7. julija ob 15. bo ta slavnost v sadonosniku g. župana Schicklerja. Spored bo bogat, zanimiv, poučen in zabaven. Gotovo bo tudi letos velika udeležba domaćinov. Prireditelji pa vabijo tudi Marjetčane, da se udeležijo manifestacije v čim večjem številu.

Obmejno prebivalstvo čisto opazuje vneto delovanje nemških organizacij onstran državne meje ter bridko občuti našo malomarnost za narodno obrambno delo. Vse narodno-obrambne organizacije naj pripomorejo »Domovinskemu dnevu« k najboljšemu uspehu.

Priprave za gasilsko slavo v Ljubljani

V soboto na praznik bo pred Mestnim domom blagoslovitev nove avtomotorne brigadne I. gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani in motorne brigadne Prostovoljnega gasilnega društva Ljubljana — Barje. Z blagoslovitvijo je združen tudi zlet ljubljanske gasilske župe. V petek ob 21. bo bakljada po mestu in poklonitev kumici ge. Olgi dr. Pucovi in kumu g. Jošku Hubadu, v soboto ob 5. je budnica, ob pol 9. zbirališče gasilcev pred Mestnim domom, ob 9. odhod gasilcev po mestu, ob 10. služba božja v cerkvi sv. Jožefa, ob 11. blagoslovitev brigadne, ob 15. velika gasilska vaja na Kongresnem trgu, ob 16. pa veselica na telovadnici Tabora.

Požrtvovalno gasilno društvo je razpo-

slalo te dni svoja vabila in okrožnice, katerim so priložene poštne nakaznice za zbiranje denarnih prispevkov v pomoč društvu ki se žrtvuje v dobrobit in zaščito našega lepega mesta in okolice. Iz lastnih sredstev, ki so jih zbrali vneti gasilci skozi desetletja, in s pomočjo ljubljanske občine so dosedaj odplačali za brizgalno 100 tisoč dinarjev in dolžujejo še 130.000 Din.

Ker organizacija nima razven malih podpor nobenih rednih dohodkov, je prisiljena obračati se do blagih src s prošnjo, da bi s skromnimi prispevki podpirali nesebično človekoljubno delovanje gasilcev.

Zanimiva in koristna tekma

Vače, 25. junija. V nedeljo dopoldne je bila na Zabšah, občina Kandrš, za naše kraje velika senzacija — tekma koscev, katero je priredila Zveza kmetijskih fantov in deklet iz Vač iz Kandrš.

Na travniku posestnika Stenka v Zabšah so vsakemu koscu odmerili kos travnika v dolžini 25 m. Odmerjene kose so morali kosci pokositi v dveh redih. Komisija pod vodstvom g. dr. Novaka iz Ljubljane in domačinov je klasificirala vsakega kosca v pogledu hitrosti, čistote, lepote in širine reda. Najprej je tekmovalo osem fantov iz Kandrš. Prvi je bil Dežman, ki je v 4 minutah pokosil svoj del. Med fanti iz Vač je bil prvi Kristan, ki je tudi dovršil svoje delo v 4 minutah. Komisija je po ocenitvi razglasila, da so dosegli po 19 točk od 20 fantje Kristan iz Vač ter Dežman in Lavtar iz Kandrš. Ti trije so dobili glavna darila, ostala pa so se razdelila po ocenah.

Zanimivi in koristni tekmi so poleg domačinov prisostvovali tudi številni gostje iz Litije, Zagorja, Lok, Izolav in celo iz Ljubljane. Po tekmi je bila v gostilni veselica. Udeležence je pozdravil v imenu Zveze kmetijskih fantov in deklet g. dr. Novak iz Ljubljane. Ob prepevanju fantov in deklet in ob godbi iz Kresnic je hitro potekel čas lepe in zanimive prireditve. Ob času žetve hočejo tekmovali tudi dekleta — žanje.

Utopljeni Pavle Černe najden

Ljubljana, 25. junija. Danes popoldne je potegnil neki kmet iz Save pri Tomačevem trupu Pavleta Čereta, ki je utonil že 13. t. m. pri kopanju. Utopljenca so iskali skoraj 14 dni brez uspeha, nazadnje pa so ga našli na istem mestu, kjer je izginil v vodo.

Smrtna nezgoda kolesarja pri Turjaku

Ljubljana, 25. junija. Kmečki ljudje, ki so se v ponedeljek zjutraj žurili na postajo v Škofljico, so kakor 3 km od Turjaka v smeri proti Pijavi gorici opazili na glavni cesti v jarku nepremično ležati mladega, praznično oblečenega kolesarja, ki je pri nogah imel prav malo pokvarjeno novo, lahko dirkalno kolo. Sprva so mislili, da je mogoče kolesar zaspal, toda kmalu so presenečeni ugotovili, da je mrtev in da ima na levi strani nad očesom močno zevaločo rano. Z naglico se je po Turjaku in bližnjih vaseh razširila vest o smrtni nezgodi neznanega mladega kolesarja, katerega mimoidoči niso mogli spoznati.

Vest o nesreči je prišla tudi v vas Gomišče pri Grosupljem. To vest je družina Grudnova sprejela z veliko bojaznijo. Slutili so domači, da se je najbrže ponesrečil 27-letni, oženjeni Ivan Gruden ki je bil uslužben pri ljubljanski tvrdki z barvami Stane Derganc ter je dnevno po končanem delu hodil domov.

Ivan Gruden, ki je bil jako marljiv, vreden in v barvski stroki izvežban uslužbenec, je kupil v soboto sporno kolo. V nedeljo okoli 4. se je po opravihi odpeljal z doma proti Turjaku. Okoli 22. je zapuščil Turjak ter se napotil proti Pijavi gorici. Privozil je na ravno cesto, kjer ni nikakih ovinkov in septin, a nesreča je hotela, da mu je prvo kolo preveč spodrsnilo proti občestnemu jarku. Na mestu se nahajalo strmo cestno bokočje. Najbrž v zagonu, da se pravčasno krene s kolesom na cesto, je naglo zavil, a pri tem je izgubil ravnotežje ter z glavo z vso močjo zadel ob cestni kamen. Nezveste je moral obležati. Pozneje je najbrže zaradi izkrvavitve nastopila smrt. Cesta od Turjaka proti Pijavi gorici je ponoco zelo malo frekventirana, zato je umevno, da ponesrečencu ni mogel nihče nuditi prve pomoči.

Truplo ponesrečenega Ivana Grudna je ponedeljek zjutraj čulili, da ni bilo Ivana Grudna v trgovino, ko so dobro znali, da je bil vedno točen in ni nikdar izostal. Pozeje je prišel neki domačin iz Gomišča po-

vprišat če je Gruden v trgovini. Dobil je negativen odgovor. Zato se je g. Stane Derganc z motorjem odpeljal v Gomišče, kjer je izvedel za tragično usodo svojega marljivega uslužbenca.

Truplo ponesrečenega Ivana Grudna je ostalo na mestu nesreče do 11. Ko so bile končane vse formalnosti so oblasti na intervencijo g. Derganca in Grudnovega očeta dovolile, da se je ponesrečeni Ivan Gruden prepeljal na dom v Gomišče, odkoder bo jutri pogreb.

Ponesrečeni zapuščila mlado ženo in dvoje nedolentih, nepreskrbljenih otrok. Pokojnik je bil izredno inteligenten mož, ki je med vaščani vžival dober sloves kot trezen, varčen in dober družinski oče.

Huda nesreča strojevodje

Ljubljana, 25. junija. Presrečen, ker je njegov edini sin Franci s prav dobrim uspehom prestal maturo na realki, je danes zjutraj ob 9. odpeljal strojevodja državne železnice Loize Gnezda, ki stanuje v mestni hiši za artiljerijo — vojašnico, svoj brzovlak proti Zagrebu.

Ko je vozil iz postaje Rajhenburg okrog 10.40, se je na stroju najbrže nekaj pokvarilo in je zato zlezel na lokomotivo. Kakih 800 m izven postaje ga je zagrabil ob progi stoječi padokaz in ga vrgel na tla, da je na mestu obliežal. Brzovlak je kurjač takoj ustavil, neki švicarski zdravnik, ki se je slučajno vozil z brzovlakom, pa je takoj priskočil ponesrečencu na pomoč ter se je z največjo skrbjo zavzel za zanj in ga obvezal da so onesvečenega lahko takoj naložili nazaj na vlak in (dpe)ljali v Zakladno bolnico v Zagrebu, kamor ga je spremljal tudi dobrosrčni tuji zdravnik. Brzovlak je vodil kurjač, ki ima že izpit za

Silen požar v Zgornji Besnici

Nesreča treh posestnikov — Nesrečno tročje igranje z vžigalicami

Kranj, 25. junija. Že današnje »Jutro« je priobčilo kratko telefonično vest o velikem požaru, ki je zadel idilično vas Čepulje občine Zgornja Besnica pod Sv. Joštom in ki je eden največjih na Gorenjskem v poslednjem času. O nesreči smo prejeli obširne podrobnosti, iz katerih je razvidno, da so v poslednjem hipu preprečili veliko katastrofo celga naselja in v kako bedo so padli trije posestniki.

Na vasi ogenj, ljudje na polju in sejmu

Ko so žvignili močenični ognjeni zublji v zrak in v hipu zajeli gospodarska poslopja, drvarnice in stanovanjsko hišo posestnika Franca Knific in par minut nato že posestvo gostilničarja Knific so šele ljudje na polju opazili, da je na vasi izbruhnil ogenj. V smrtnem strahu za svoje domove so hiteli v vas.

Nevarnost je bila tem večja, ker je pihal močan veter, ki je nosil ozroke od spodnjega dela naselja, kjer je ogenj nastal, proti gornjemu delu. V teku slabe četrte ure je ognjeni element bliskovito zajel tri večje objekte posestnikov Franca in Jožefa Knific. Veter je razmajal močnejše plamene. Iz gorečih stavb so se dvigali močni vrtinci in nosili visoko v zrak ozroke lesa in slame. Na ta način so egorki zanetili ogenj v slamnati strehi stanovanjskega poslopja posestnika Janeza Kovjaka, ki se je nahajalo od ognja kakih 150 metrov višje v rebri.

Domači ljudje in gasilci so mogli edino še rešiti živino iz hlevov, da ni postala tudi žrtev ognja, kakor je bilo z vsem ostalim. Hiteli so vsi k hišam na gornjem koncu, da so sproti pogasili ozroke na strehah, ki jih je metal veter iz gorečih stavb.

Med tem so pa že dospeli kranjski gasilci z avtomobilom in veliko motorno brizgalno tipe »Renault«. V par minutah je prišla motorna brizgalna deloviti in v treh ceveh z neverjetno močjo bruhati vodo v goreča poslopja. Kakor bi trenil, se je pokazal viden uspeh velike motorke. Mesto plamenov je kmalu zajel vsa pogorišča črn dim, ki se je valil iz pogasjenih pogorišč. Z energičnim gašenjem, pri katerem so pomagali tudi gasilci iz Stražišča, so v kratkem času lokalizirali ogenj, ker je bilo to najbolj nujno, da obvarujejo zgornji del v katerem je tudi osnovnošolsko poslopje, med tem ko je ogenj zajete objekte uničil do tal razen golih zidov in sten.

Z vidno hvaležnostjo so prihajali ljudje h kranjskim gasilcem zahvaljevat se za pomoč, kajti brez motorne brizgalne bi bil vsak odnor brezuspešen.

Doma na pogorišču

Vsi trije posestniki, katerim je požar uničil poslopja, so bili za časa požara odsotni.

Franc Knific, pri katerem je ogenj nastal, se nahaja sedaj pri vojakih, njegova sestra, ki vodi njegovo gospodarstvo, je bila na polju. Oba zakonska Jožefa Knific

Danes samo ob 4., ½8. in 9. ur.

Nepozabna Bela sestra

Lillian Gish

in statisti ljubimce kino publike

John Gilbert

v veliki operi

„La Bohème“

Tel. 2124.

»Elitni kino Matice«

strojevodja, drugega kurjača pa so prevzeli z tovornega vlaka na postaji.

Kolikor smo do sedaj mogli izvedeti, je zadel ponesrečenec s tako silo ob padokaz, to je ob drog kakršni stoji ob progi ter naznačujejo v podobi ulomka na kazalu padec proge. Zadel je obenj s tako silo, da se je padokaz baje skrivil, ponesrečenec pa si je pretresel možgane in zadoobil baje tudi orelom lobanje, tako da je bil še popoldne v nezavesti ter čaka na operacijo.

Strojevodja Loize Gnezda, brat višjega revidenta Franca, je v 51. letu in rojen v Ljubljani v znani krakovski družini. Pri svojih znanjih je priljubljen zaradi svojega mirnega in tihega značaja, pri tovarših pa spoštovan kot izredno vreden in soliden uslužbenec, zato vsi žele, da čim prej okreva. Soproga s sinom in bratom ponesrečenega se je še popoldne odpeljala v Zagreb.

Kakor so nam zvečer sporočili iz Zagreba, se ponesrečenec ves dan ni zavedel. Leži v zakladni bolnici.

sta bila na selmu v Kranju in sta v mestu izvedela, da gori v Besnici. Tretji pogorelec posestnik Janez Kozjak je bil s svojo družino v gozdu na delu. Od tam so videli, da gori. Ko so prišli domov, so našli pogorišče in niso mogli več rešiti niti ene malenkosti. Ostalo jim je le to, kar so imeli na sebi, ko so odšli v gozd na delo.

Obupani so rezevi nemo zri v rojema loči ogenj in hodili okrog golih sten, da bi še kaj našli in rešili ... Enako presunljivo kakor je bilo ob prizoru, ko se je zagnal golob v gorečo hišo Franca Knific, da bi rešil svoje mladiče, pa ga je omamlila vročina je našel smrt v ognju.

Najbolj je prizadet Kozjak vulgo Kvanzek, kateremu je zgorelo stanovanjsko in gospodarsko poslopje, oboje bolj iz lesa in s slamo krito. Rešil ni ničesar razen živine, škode ima okrog 132.000 Din, zavarovan pa je za 20.000 Din. Zgorela mu je tudi zavarovalna polica.

Franco Knificu, vulgo Stihel, je pogorela stanovanjska hiša, gospodarsko poslopje in šupa z vsem inventarjem, krmo in stroji. Škodo cenijo na 200.000 Din. Zavarovan za polovico.

Gostilničar Jožef Knific ima škodo okrog 166.000 Din. Zgorelo mu je oboje gospodarsko poslopje, drvarnica, šupa, vozovi, nova kočija, dve slamoreznic, mlatilni stroj in čistilnik. Stanovanjsko hišo so obvarovali. Zavarovan je bil za 105.000 dinarjev. Na njegovem prostoru je imel neki posestnik spravljanih 70 vreč oglja, ki ga je namenil naslednji dan prepeljati na kranjsko postajo. Oglje je vse zgorelo.

Nesrečne vžigalice

Ogenj je nastal zaradi neprevidnega ravnanja otrok z vžigalicami. Kakor sta ugotovila orožnika kaplarja Anton Vodeb in Ivan Zupan iz Kranja, so bili pri Jožefu Knificu otroci sami doma. Ko je odšla proč še 8-letna sestra je 5-letni brat vzel v kuhinjo na oknu vžigalice in odšel z njimi v sodek sosedu Franca Knific. S seboj je vzel žletnega bratranca. Nato sta zažgala slamo. Ogenj je hitro zajel slamo, da nista mogla otroka več pogasiti. Komaj sta še zbežala iz skednja na prosto.

Ponesrečen sleparski trik

Ljubljana, 25. junija. Na originalno sleparsko idejo sta prišla pred dnevi 28-letni delavec Peter Ropret ter njegova 20 let starejša prijateljica Leopoldina Eržen, oba doma iz Srednje vasi v bližini Kranja. Imenovani par ki je v stalnega bivališča, se je potepal po vsej Gorenjski in motil ter nadlegoval poštene ljudi. Oba sta že znana tatova in je drzna Polka zasledovana zaradi drznih tatvin. V poslednjem času je prišla v hišo kovača Franceta Koširja na Jezerskem in mu ukradla 1000 Din gotovine. Takoj nato je poiskala svojega fanta in zamislila sta si na podlagi raznih listin žigosanih s štampiljko okrajnega sodišča v Kranju drzen načrt. Erženova je izvedela, da je naložena na umrlem Antonu Kosmaču iz Amerike v Jadransko-podunavski banki v Ljubljani večja svota v dolarjih, ki bi jo morala podedovati neka Marija Carmanova.

Dne 22. t. m. okrog 13.30 je stopil v prostore Jadransko-podunavske banke mlad človek, ki je pomolil službojučemu uradniku več listin dozdnevno od sodišča v Kranju in vprašal, ako lahko dvigne 30.000 dolarjev za Carmanovo. Uradnik je takoj spoznal, da ima pred seboj sicer naivnega, vendar drznega sleparja, ki je skušal ogolufati banko za velikansko vsoto. Zaradi tega je zamotil Ropreta, kajti ta je bil do tisti moški, s pogovorom, preje pa je namignil nekemu tovaršu, ki je skočil po stražnika. V prostorih banke se je kmalu pojavil mož postave, ki je potrepljal že nekam nervoznega sleparja po rami in ga pozval, naj mu sledi na policijo. Tamkaj je takoj odhitel detektiv. Erženova pa ni čakala v gostilni. Najbrž je šla do glavne pošte in tam počakala na uspeh. Čim je videla, da odhaja Ropret s stražnikom, jo je seveda radno pobrala in izginila iz Ljubljane. Kakor se domneva je bila Prženova bržkone kak dan zaprta v zaporih okrajnega sodišča v Kranju, kjer je po čudnem naključju prišla do štampiljk ter pritisnila žig na prazen papir, da žigosane listine norabi v ta ali drugi namen kedaj pozneje. Sleparjo, ki se giblje zaenkrat še na svobodi, zasledujejo sedaj na deželi orožniki.

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA OPERA.

Sreda, 26. Marta. Red A.

SENTJAKOBSKI GLEDALSKI ODER.

Cetrik, 27. »Studentovska ljubezen« (Dnevi našega življenja) (A - abonma). Zaključna predstava.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Sreda, 26. ob 20.: Cerkvena miša. Premijera.

Letošnje knjige »Mladinske Matice«

»Mladinska Matica«, ki jo je osnovalo poverjenstvo UJU v Ljubljani, je izdala že drugi letnik svojih rednih publikacij. Letošnje knjige prekašajo lanske po vsebini in obliki, kar je znak, da se je ta mladinska književna družba že precej oprijela tal in se lepo razrasla med našo šolsko mladino. Zbornik »Kresnice« je uredil Vilko Mazi. Na uvodnem mestu je članek pisatelja I. Pahorja o Ivanu Cankarju, Ksaver Meško se oglašča s črtico »Tatič«, Prevajalci piše o Korotanu, A. Sič o narodnih veseležnjah, I. M. L. o skrivnostih zimskega spanja in o železnici. Tone Gaspari, V. M. in Josip Ribi-

žič so zastopani s prozo, Vl. Klemenčič, Ks. Meško, Danilo Gorinšek, Ciril Drekonja pa s pesmi. »Doma in po svetlu vsebuje zanimiv drobniž, zlasti podatke iz zemljepisja, rubrika »Za um in pogum« pa drugo poučno gradivo za mlade čitatelje.

Poučna knjiga »Kako smo delali radioc« iz peresa Zmagoslava Pipana, pripoveduje o radiu, o antenah in o vsem drugem, kar gre v obseg tega predmeta, tako živahno in poljudno, da bo knjižico z veseljem prebral tudi odrasli interesent za radio, ki se ne more ali ne mara baviti s fiziko v radioliteraturi za odrasle. Seveda je ta spis obilno opremljen z risbami.

O mladinski povesti »Rudič, ki jo je spisal eden največ obelatožih pesnikov mlajše generacije Tone Seliskar, se je v javnosti govorilo še to je bila v rokopisu. Vse kaže, da smo dobili moderen, svež in interesanten mladinski roman. O tej knjigi ob priliki več.

Cetrti knjiga so pravilice Radivoja Reharja »Začarani krogci. Devet jih je, same kratke in, kolikor lahko sodimo po prvem površnem pregledu živahno spiseane. Znani naš ilustrator Saša Šentel je opremil drobno knjižico z mičnimi ilustracijami.

Za deset dinarjev je dala »Mladinska Matica« toliko in take knjige, da boš kaj ta-

kega komaj našel pri večjih narodih. Dosedanji uspehi naj ji bodo bodrilo k nadaljnjemu delu!

Literarni načrti »Matice Hrvat-ske«

Na občnem zboru največje hrvatske književne organizacije »Matica Hrvatske« se je razvil tudi literarni program za prihodnja leta. Urednikom Matinih publikacij ne primanjkuje rokopisov. Tako ima »M. H.« v rezervi rokopis novega romana znanega istrskega pripovednika Viktorija Carja Emila »Novi dom«, prozo Jagode Truhelke »Zlatni danci«, roman Avgusta Cesarea »Na pragu«, zbirko narodnih ljubzenskih pesmi v redakciji dr. N. Andrića, več zgodovinskih in sploh poučnih spisov, med njimi spis dona Frana Bulića o solinskih izkopninah s piščevimi memoarji.

Razen teh knjig bo založila »Matica Hrvatska« drugo izdajo proze Gjalke »Pod starim krovom« in drugo izdajo Kumičevega romana »Začudjeni svatovi«. V drugi izdaji bo izšla tudi Vergilova »Eneida« v prevodu akademika Tome Maretića, znanega prevajalca Homerja. Izšla bi obenem z Virgilovimi Georgikami in bukolikami. V nemškem jeziku in v prevodu Hainile Lucerne izdaj »M.

Iz Kranja

— Nova avtobusna zveza Kranj-Jezersko in obratno stopi v promet 27. t. m. ob 20.15. Vozilo se bo dvakrat dnevno v obe smeri. Odhod iz Kranja kolodvor: 9.30 in 20.15, odhod iz Jezerskega od Kazine: 7. in 11.15. Na Jezerskem ima avtobus ob 11. zvezo z onim, ki odhaja v Celovec. V Kranju je ob 9. in ob 13. zveza z avtobusom (Stara pošta), ki odhaja v Ljubljano. Cena vožnje 1 km 1 Din.

— Na tukajšnji gimnaziji je dijaštvo razstavilo v lepem obsegu izdelke slikarstva in ročna dela. Razstava je odprta ves dan do 30. t. m.

— Tukajšnja Streljaška družina je imela pretekli ponedeljek svoj redni občni zbor. Zborovanje je vodil podpredsednik g. Franc Sirc. Iz poročil društvenih funkcijonarjev izhaja, da se je odbor s pomočjo sreskega poglavarja g. Znidarčiča šele v poslednjem času posrečilo, da je dobil primerno strelišče. Novemu odboru predseduje M. Kovičič, žand. kapetan. S streljanjem pričnejo prihodnji mesec.

Z Jesenic

— Celodnevni izlet sokolskega društva na Jesenice v nedeljo v Mojstrano in k slupu Peričniku je v vsakem oziru prav lepo uspel. Izleta se je udeležilo lepo število članstva, naraščajo in deca z društvene gošče na čelu. S popoldanskim vlakom pa je prišlo v Mojstrano toliko članstva, da je celokupno število izletnikov znašalo preko 150 oseb. Na povratku od Peričnika je bila v Mojstrani javna telovadba članov, članic in moške dece. Sokola z Jesenic ter ženske dece iz Mojstrane, ki je zadovoljivo uspešna. Predvsem pa je bilo opaziti pri nastopu osemčlanske vrste na drugo, da ima jeseniški Sokol izborne telovadke, ki so sposobni za vsake tudi najtežje tekme. Po telovadbi se je razvila domača zabava med izletniki in domačim prebivalstvom ob sodelovanju sokolske gošče na pihala pod vodstvom kapelnika br. Kleča.

— Himen. V nedeljo se je poročila v Zagrebu Jeseničanka gđ. Mici Sušnikova z g. Ivanom Jurčičem, privatnim uradnikom iz Zagreba. Bilo srečno!

Iz Litije

— Osebnost. Dosedanji vodnik litijske žandarmerijskega voda, narednik I. klase, g. Adolf Cimerman je prestavljen v Ljubljano k orožniški komandi. Gospod Cimerman se je tekom svojega tukajšnjega službovanja pri našem prebivalstvu zelo priljubil, ker je bil nad vse korekten in koncilijanten. Na novem mestu mu je želimo obilo uspeha. Mesto vodnika pa je prevzel g. narednik Rebernik, dosedanj komandir litijske orožniške stacije.

— Občni zbor Jugoslovenske Matice. Litiska podružnica Jugoslovenske Matice bo imela jutri v četrtek ob 20 občni zbor v pisarni litijske občine. Udeležba vseh članov narodna dolžnost!

— Kresovanje. Kresni večer časte prav radi vsi naši okoličani, v prijetnem tekmovalstvu z Litijo. Letos pa je očuvanje lepega narodnega običaja pokrivala najbrže nekoliko tudi nedelja. Na Frtici je sicer gorel kres, kakor običajno, pogrešali pa smo pevanje našega zbora, ki je doslej vedno na kresni večer krajšal čas sprehajalcem po litiskem mostu, od koder je najlepši razgled na kresove obeh bregov v dolini.

Iz Zagorja

— Zadnje neurje je napravilo tudi v arziški in kolovrski občini na polju veliko škodo. V bregovih krajih je voda odnesla poljske prideleke z zemljo vred. V Zagorju in Toplicah je voda vdrla v stanovanja in gospodarska poslopja ter nanela ogromne plasti zemlje in kamenja, tako da so imeli z očiščanjem par dni dela. Strela je udarila tudi v hišo g. Kolenc, kjer je napravila na električnih napravah dosti škode. K sreči strela ni napravila večje nesreče dasi je udarjala zaporedoma.

— Nepreviden kolestar. Mimo Mihelečeve trgovine je pridrel neki neznan kolestar, in povozil gledno hčerko g. Juvačiča. Ko je opazil svojo žrtev na tleh, je zdiral naprej proti Zagorju. Prvo pomoč je dale dobilo v bratovski skladnici. Neznane kolestarja, opisanega od očividcev zasledujejo orožniki.

Dopisi

— SISK. V zadnjem »Slov. Narodu« smo štali, da se razvija naša Siska na vseh koncih in krajih. V resnici smo že skoraj mesto za se. Ko kletja in trave nas je. Če ne verjamete, pridite dne 7. julija ob 16. na letno telovadnico k javnemu telovadnemu nastopu našega Sokola, na katerem nastopijo vsi oddelki ob zvoku gošče »Sloga«. Vstopnina je skrajno skromna: za dike in vojake 3 Din, stojišče 5 Din in sedeži 10 Din. Vrši se tudi srečlovo z lepimi dobroti. Za mal denar mnogo nečlovek zabave brez navednega zapravljanja. — Na svidenje torej vsi dobrotniki dne 7. julija v Siski!

— POLJANA PRI PREVALJAH. Krasno je bilo, pravijo ljudje. Namreč na mladinski prireditvi v nedeljo na Poljani. To so se vam odrezali na telovadci, telovadkinje in pevci! Pa popoldne »mačka v zaključku«. Tako krasne gošče, kakor smo jo na Poljani slišali (prišla je iz Mežice) tudi niso vajeni v naši dolini. Samo uboge kuharice — 800 žolčkov so morale napolniti. Pa so jih kakor za Veliko noč, še ostalo je juhe in riža za odrasle. Zato pa prisrčna zahvala vsem, ki ste pomagali pri prireditvi. Predvsem pa: prevajalskemu kaplanu g. Orlu, godbi ter njenemu kapelniku g. Skačetu, pevskemu zboru

mežickemu, slov. govornika g. Skušja iz Ljubljane, našim vrlim kuharicam ter vsemu cenj. učitelstvu Ciril-Met. podružnice.

— TEHARJE. Blagoslovitev novega Gasilskega doma in velika gasilska slavnost »Prostovoljnega gasilskega društva« v Teharjih bo v nedeljo, dne 30. t. m. Ob 8. sprejem tovariških društev na kolodvoru v Celju, nato skupen odhod v Teharje. — Ob 9. pozdrav došlih gasilcev in gostov pred občinsko hišo. Ob 10. slovesna služba božja, pri kateri poje moški zbor pevskega društva »Slavec«, Teharje, okrog 30 pevcev po številu, v župni cerkvi v Teharjih, nato blagoslovitev Gasilskega doma. — Ob 14. skupna župna vaja z orodjem. Ob 15. velika ljudska veselica v obč.

šinskem parku. Za dobro jed in pijačo bo po nizki ceni v lastni režiji preskrbljeno. — Vstopnina 3 Din. — Gasilci v kroju vstopnine prositi. Cisti dobiček prireditve je namenjen za križne stroške Gasilskega doma.

— PLANINA PRI SEVNICI. Osnovna šola na Planini pri Sevnici proslavi na praznik sv. Petra in Pavla ob 15. pri razvalinah starega gradu 100 letni jubilej ustanovitve šole s pestrim sporedom. Ker je bila ravno šola v tem brhovitnem kraju važen kulturni činitelj in polju duševne izobrazbe in temeljno žarišče in izhodišče za vse stanovce, zato upraviteljstvo te šole vabi vse bivše učence in vse prijatelje, da se udeležijo tega spominskega jubileja.

Gospodarstvo

Uspešno delo Zadrugne Zveze v Celju

Uspela sanacija — Zanimivi podatki o poslovanju Zveze in njenih članic

V petek 21. t. m. se je vršil v Celjskem domu v Celju občni zbor Zadrugne zveze v Celju. Otvoril je zbor Zvezin predsednik g. Roblek. Navzočih je bilo 49 zadrugarjev, ki so zastopali 60 zadrug. V nagovoru se je predsednik spominjal v pretečenem letu umrlih zadrugarjev: dr. Gorčarja (Mozirje), nadučitelja Brinarja (Gotovlje), dr. Horvata (Ptuj) in Brezinačaka (Hum ob Sotli), nakar je bila z velikim navdušenjem sprejeta vdanostna brožavica Nj. Vel. kralju.

Poslovno poročilo

Je podal tajnik gosp. Smodiš. Zaradi krize, povzročene z izgubo pri Slavonski banki, je izgubila Zveza v l. 1928. 21 zadrug, od katerih je 11 pristopilo k drugim zvezam, 9 jih je likvidiralo, 2 zadrugi sta pa ostali divji. Pristopilo pa je tekom leta 1928. 7 zadrug in je torej štela Zveza koncem leta 1928. 161 zadrug. Zaradi redukcije uradništva in pomanjkanja sredstev, Zveza ni mogla posvečati organizatoričnemu delu zadosti moči. Najtežje je pogrešala pri tem strokovni list Zadruga, katerega iz finančnih razlogov ni mogla redno izdati. Glavno pažnjo svojega delovanja je moralo učestvo Zveze posvetiti izvedbi sanacije Zveze, kar se mu je tudi v polni meri posrečilo. Zveza se bo mogla posvetiti zopet svojemu pravemu namenu: zadrugi propagandi, snovanju novih zadrug in izpopolnjevanju obstoječih. Za snovanje kreditnih zadrug stvarne potrebe skoro več ni, pač pa imamo iroko neobdelano polje še za nabavne in prodajne mlekarke, sadjarke, električne in druge zadrug. Naša deviza glede novih ustanov bo: raje manj zadrug, pa te dobre. Glavno pozornost bomo prej ko slej posvečali posojilnicam, trdno prepričani, da je v kraju z dobro in v pravem zadrugnem duhu delujočo posojilnico najugodnejši teren za ustanavljanje tudi drugih vrst zadrug za povzdigo kmetijstva, obrti in delavstva.

Iz poročila

o delovanju Zvezin članic

Izhaja med drugim, da kriza pri Zvezi ni škodovala tudi članicam. Iz še nepopolne statistike za l. 1927. je razvidno, da je število članstva poraslo pri vseh zadrugah, ki so poslane Zvezi računске zaključke, skupno za 1981 članov. Denarni promet vseh teh zadrug je znašal 1.609.814.360.39 Din. Vloge so napredovale za okroglo 18.000.000 Din in so znašale koncem l. 1927. 237.000.000 Din. Znanost so narasla tudi posojila, to je za okrog 60.000.000 Din in so znašala nad 201.000.000 Din. nasprotno je pa skupno stanje naloženega denarja padlo za polovico, to je na 36.353.000 Din. Te številke jasno govore, da gre našemu kmetu trda za denar.

O zadrugnih elektrarnah, odnosno pravilne delo zadrug za razdeljevanje električnega toka, navaja poročilo, da vseh 14 v Zvezi vključenih zadrug te vrste dobro deluje in da le še 3 zadrug niso mogle doseči kritične stroškov električne naprave, čeprav ni nobena teh zadrug dobila niti dinarja podpore od kogarkoli. Izkazalo se je, da je imela Zveza prav, ko je svetovala pri ustanovitvah uvedbo tako visokih priklonih prispevkov, da je kritične električne naprave po članih samih zagotovljeno. Za lažjo pritegnitev industrije in obrti bi bilo nujno potrebno, da bi elektrarna Fala znižala cene toka, ki ga oddaja našim zadrugam.

Zadruga za izvoz jaje v St. Juriju ob južni železnici je tekom sedemletnega obdobja postala uvažujoč činitelj na trgu z jajci in doprinaša s svojim velikim vplivom na cene jaje na našem slovenskem gospodinjstvu velike koristi. Njen denarni promet je znašal koncem l. 1927. 253.826.000 Din. Ker so jajca med najvažnejšimi izvoznimi predmeti in je ta zadruga v odlični meri udeležena na izvozu, bi zaslužila večje upoštevanje pri Narodni banki glede kredita, kakor ga uživa dosedaj.

Hmeljarna v Zalcu pripravila hmelj in ga prepremila za izvoz tudi v prekoceanske dežele. Hmeljarna je v svojih impozantnih stavbah najmoderneje urejena in zadošča vsem v to stroko spadajočim zahtevam. Njena zasluga je, pritegnitev številnih hmeljskih trgovcev v Slovenijo, osebito v Savinjsko dolino. Hmelj preživlja sedaj hudo krizo. V vsakem takem primeru se iščejo krivci in izhod iz krize. Po mnenju nekaterih teoretikov bi naj pripomogle do boljših cen zadrug za prodajo hmelja. Strokovnjaki so zopet nasprotnega mnenja, ker je hmeljska trgovina izpostavljena takim nevarnostim, da se je ne upa tudi noben privatnik pri nas lotiti. Kdo ima prav, bo pokazala bližnja bodočnost. Zvezino vodstvo bo obdržalo to zadevo v evidenci.

Ostale vrste zadrug delujejo več ali manj uspešno. Neznaten procent teh zadrug bo treba likvidirati. V splošnem pa tukaj podane številke povedo, da predstavlja naša

organizacija kljub težkim pretresljam zadnjih dveh let še vedno veliko gospodarsko moč. Uspela sanacija Zveze z ogromnimi žrtvami članic je dokazala, da so naše članice v pretežni večini prožeste s čutom skupnosti, držče se gesla: »Vsi za enega, eden za vse«.

Sanacija Zveze.

Poročilo navaja v podrobnostih potek sanacije Zveze. Z nabiralno akcijo je začela Zveza takoj po obnem zboru. Zadrug se sledile Zvezinemu klicu na pomoč in so z malimi izjemami vplačale odmerjene svote na garancijskih vlogah. Z dosedaj vplačanimi garancijskimi vlogami in z zagotovljenimi nadaljnjimi, je kritične izgube doseženo, iz principa solidarnosti in zaradi nove zgube, katere povzroča neobrestovanje naložbe pri Slavonski banki, pa mora vztrajati na plačilu še ostalih garancijskih vlog.

Ker moramo smatrati akcijo za nabiranje garancijskih vlog za dovršeno in je s tem odvrnjena od našega gospodarskega sveta velika nevarnost le s skrajno požrtvovalnostjo naših članic in nekaterih izstopivših zadrug, nas veže dolžnost, da se vsem tukaj zalepanim in nezastopanim rešiteljem za doprinešene žrtve najlepše zahvalimo. Zagotovljamo Vas, da bomo storili od svoje strani slednje korake za dosego sredstev, s katerimi bomo mogli enkrat vrniti vplačane garancijske vloge. Zato moramo prej ko slej apelirati na javno pomoč. Tozadevna akcija je že uvedena, nismo pa prešli rešitve ne iz Beograda, ne iz Maribora, vendar ne bomo mirovali poprej, dokler ne dosežemo zaželenega cilja.

Kar ee tiče izgube pri Slavonski banki, smo te dni prejeli od konkurznega sodišča iz Zagreba odlok, s katerim poziva sodišče konkurznega upravitelja, da tekom treh dni poroča sodišču, če je dovršen posel za sklenjeno 15% akontacijo; ako je dovršen, da brez odloga predloži razdelilno osnovo in način izplačevanja konkurznemu sodišču. Iz tega odloka sledi, da bomo vendar enkrat prejeli delno izplačilo naše naložbe v kratkem času. Obrestovanje tega skoraj milijonskega zneska nam bo znatno olajšalo kritične rešitve in pozitiven zaključek bilance. Po verodostojnih informacijah je upati še najmanj na izplačilo nadaljnjih 10 %, na kar bo pa treba še čakati.

Računski zaključek za l. 1928.

kaže, da so nastopile pri Zvezi že normalne razmere. Odvišen denar nalaga pri Savinjski posojilnici v Zalcu, ki je star, močan denarni zavod; ker je tudi zaveza Savinjske posojilnice neomejena, ni tedaj nobenega dvoma, da je denar Zveze pri tem zavodu absolutno varen in mobilan. Bilanca je vseskozi realna, ne izkazuje sicer nobenega dobička, pa tudi nobene izgube več.

Iz debate o podanem poročilu se jasno odraža

zadovoljstvo nad uspešno sanacijo Zveze in priznava občni zbor, da je tako Zvezino načelstvo kakor tudi uradništvo na nje stavljeni nade v polni meri izpolnilo. Zadrug morejo zategadelj poveriti vodstvu Zveze popolno zaupanje in je več delegatov, ki pripadajo Zvezinemu odboru, apeliralo na vse Zvezine članice, da koncentrirajo zopet svoje denarno poslovanje na svojo denarno centralo. Po končani debati je občni zbor poročilo načelstva in nadzorstva ter računski zaključek za l. 1928. soglasno odobril. Ugotoviti zadrugnika dr. Zdošča, da je zadruga organizacija, ki je z doprinosom tako ogromnih žrtv za rešitev Zveze dokazala brezprimerno zadrugno discipliniranost in življensko žilavost, pač upravičena v najvišji meri apelirati na javno pomoč, je glavna skupščina enodušno pritrdila in sklenila, da se odpošlje čim prej deputacija na merodajna najvišja mesta in izposluje tam pomoč.

Pri sledeči spremembi pravil

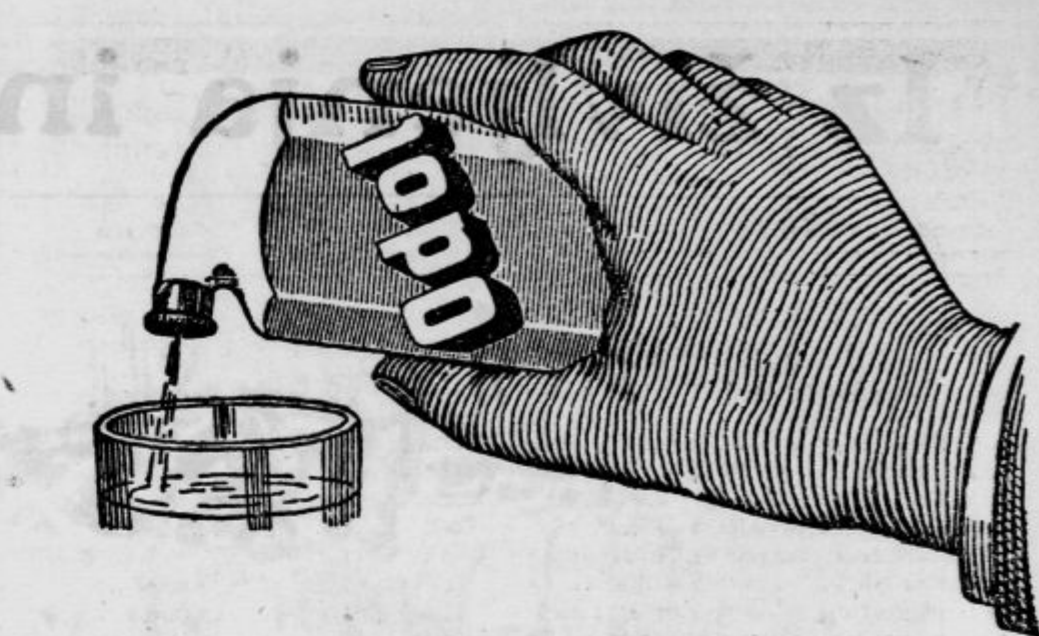
sta se spremenili dve točki, ki nista odgovarjali sedanjim razmeram, in še nekatere določbe iz davčnih in taksnih ozirov.

Novo načelstvo

Sledile so volitve in so bili soglasno izvoljeni v načelstvo: Franjo Roblek, Zalec, kot predsednik; Franjo Piki, Zalec, kot I. podpredsednik; dr. Josip Zdošek, Brežice, drugi podpredsednik; potem dr. Leopold Boštjančič, Maribor; dr. Ernest Kalan, Celje; Ljudevit Plavšak, St. Jurij ob Taboru; Franjo Mlinarič, Središče; dr. Franjo Salamun, Ptuj; Vilko Senica, Zalec, in Ivan Vizovič, Zalec, kot udje načelstva. V nadzorstvo pa: dr. Milan Gorčič, Sv. Lenart v Slov. goricah, kot predsednik; Matija Gorčar, Mozirje, kot podpredsednik; Ferdo Poljšak, Zagorje; Josip Vester, Vitanje; dr. Anton Prus, Konjice; mag. Franjo Poljak, Radinci; Anton Koder, notar, Murska Sobota; Ivan Lavrič, Loški potok; Srečko Pečar, St. Pavel pri Prebolu, in Srečko Robič, Limbuš, kot člani nadzorstva.

Pri slučajnostih se je sklenilo med drugim intervenirati pri velikih županijah mariborske in ljubljanske oblasti glede prepovedi sodelovanja državnih uradnikov, osebno učitelstva, v zadrugnih odborih. Zveza bo začela zopet redno izdati strokovni list »Zadruga«, sploščeta četrtletno. Naročanje je obvezno za vsako zadrugo. Nato je predsednik z zahvalo za udeležbo in živahno sodelovanje na obnem zboru občni zbor zaključil.

— Znanen izvoz jugoslovenskega hmelja v Češkoslovasko. Po češkoslovaških uradnih podatkih je Jugoslavija največja izvoznica hmelja v Češkoslovasko. V maju t. l. je izvozila Jugoslavija v Češkoslovasko 64 starih stotov (po 50 kg). Njej sledijo: Nemčija z 61. Rusija s 24, Avstrija s 17 in Poljska z 11 stariimi stoti.

Ono, kar Odol

posebno odlikuje nad ostalimi sredstvi za nego zob in ust, je njegova čudovita lastnost, da prevleče usta po izpiranju z mikroskopično tanko, ali gosto antiseptično slogo, ki se še dolgo potem vzdrži.

To trajno delovanje, ki ga ne zmore noben drug preparat, zadržuje onemu, ki dnevno vporablja Odol, gotovost, da so njegova usta zares zaščitena pred učinkovanjem gnilobe in razkrajanja, ki uničujeta zobe.

Odol je v resnici dober.

Model »Jadranc« na Sušaku prodan.

Predvčerajšnjim se je na Sušaku vršila skupščina upnikov propadle Banke i štedionice za Primorje, na kateri je bil končno tudi prodan znani hotel »Jadranc« in pripadajoče kopališče. Hotel je kupila gospa Angela Rossbacherjeva z Reke. Hotel bo izročen g. Rossbacherjevi dne 1. julija, prepis lastništva pa se bo izvršil šele potem, ko bo vsa kupnina plačana.

— Nemške bančne obresti se nameravajo znižati. Po vesti iz Berlina se bliža nemški denarni trg zopet normalnemu stanju, zaradi česar se namerava predlagati nemškimi bančnim organizacijam zopet znižanje debetne obrestne mere za 1 odstotek. Zatrjuje se, da bančne organizacije soglašajo s tem predlogom.

Borze

25. junija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Največ je bilo zaključkov v devizah na Prago, Berlin in Dunaj. Vso potrebo je pokrila Narodna banka, le potrebo na Trst je ustregla privatna ponudba. Malo oslabei so Amsterdam, Berlin, London in Trst. Okrepila sta se Dunaj in Praga. Na zagrebškem efektornem tržišču je bila Volna škoda malo mlačnejša. Zaključila se je za kaso po 405 (včeraj po 406) in za julij po 409. Investicijsko je bilo zaključeno po 83.5. Od bančnih vrednot beležijo zaključke: Union po 202, Srpska po 151 — 152, Jugo po 82, Zemaljska po 132, Obrtna po 30; od industrijskih vrednot po Gutmann po 205, Union po 160, Oceania po 190, Trbovlje po 505, Jadranska po 580. Trbovlje so bile zopet malo čvrstješe. Tudi Ljvavščica notira višje.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.84—22.90 (22.87), Berlin 13.56 — 13.59 (13.575), Bruselj 7.9068, Budimpešta 9.9304, Carih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9894—8.0194 (8.0044), London 275.63—276.43 (276.03), Newyork 56.825, Pariz 22.74, Praga 168.26—169.06 (168.66), Trst 296.7—298.7 (297.7).

Zagreb. London 275.63 — 276.43, Newyork 56.725 — 56.925, Pariz 22.74 — 22.74, Milan 296.816 — 298.816, Carih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.83 — 22.89, Berlin 13.56 do 13.59, Dunaj 7.9894 — 8.0194, Praga 168.26 do 169.06, Budimpešta 9.9154 — 9.9454.

Curih. Beograd 9.1275, London 25.19, Newyork 519.60, Pariz 20.32, Milan 27.18, Berlin 123.78, Dunaj 73.08, Praga 15.40, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.55, Sofija 3.75, Varšava 58.35.

Dunaj. Beograd 12.475 — 12.515, Berlin 169.18 — 169.68, London 34.4325 — 34.5325, Milan 87.155 — 87.255, Newyork 710.05 do 712.55, Pariz 27.765 — 27.865, Praga 21.03 do 21.11, Curih 136.60 — 137.10.

Elekti.

Ljubljana. Celjska 170 d., Ljubljana. Kreditna 123 d., Prastredna 850 d., Kreditni 170 d. Večje 125—130, Ruše 275—285, Stavna 50 d. Sečir 105 den.

Zagreb. Državne vrednote: Volna škoda aranžma 405 — 406, kasa 404 — 406, julij 409 — 410, avgust 414 blago, september 414.5 — 415, december 424 — 426, investicijsko 83.5 — 84, agrarne 50 — 51. Bančne vrednote: Prastredna 852.5 — 860, Union 202 — 203, Kreditna Zagreb 98 den., Srpska 151 — 155, Jugo 82 — 83, Narodna 7800 denar, Zemaljska 132 — 133, Obrtna 30 do 32, Ljubljanska kreditna 123 denar, Poljo 15.5 — 16, Etno 164 denar. Industrijske vrednote: Narodna žumska 33 — 40, Gutmann 203 — 207, Slavske 100 denar, Slavonija 160 — 165, Danica 128 blago, Ljvavščica 195 — 205, Brod vagon 140 — 150, Union 155 — 170, Večje 125 denar, Isis 20 blago, Dubrovčka 500 — 530, Oceania 190 — 195, Trbovlje 502.5 — 507.5, Jadranska 570 do 580.

Beograd. Volna škoda 405 — 406, julij 408 — 409, Narodna banka 7650 — 7900, investicijsko 84 — 85, agrarne 49.5 — 50.5. Tendence mlačne.

Blagovna tržišča

+ Ljubljanska blagovna borza (25. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni 20 vagon. drv. IŠE se rezana jelovina, in sicer deske raznih debelin, širin in dolžin, nadalje remeljni, hrastova drva, drogovi (najraje mecesnovi) za električni vod. — Deležni pridelki: Tendence nespremenjena. Zaključki: 2 vagona pšenice in 1 vagon koruze. Nudili so: pšenice (slov postaja, mlevska tarifa, plač 30 dni): 257.5 — 260, za ju li 262.5 — 265; koruze: baško. promptno (mlevska vozna, plač 30 dni. slov. postaja) 272.5 — 275.5; moko: agra. Ico Ljubljana, odjem celega vagona, plač pri prejemu 370 — 375; oves: baški (slov postaja, navadna tarifa) 275 — 277.5.

+ Novosadska blagovna borza (25. t. m.): Tendence nespremenjena. Promet: 53 vago-

nov pšenice, 9 vagonov koruze, 4 vagoni moko. Notice za vse produkte nespremenjene.

+ Dunajska borza za kmetijske proizvode (24. t. m.) Nenadna nepovoljna poročila o stanju posevkov v Ameriki so dovedla do dviga cen na vsem svetovnem trgu. Cene na vseh terminskih borzah so poskočile kar je vplivalo tudi na efektivne borze. Lastniki so zahtevali višje cene, na katere pa mlinski niso pristali, ker se vsa notranjeevropska poročila o posevkih glase ugodno, tako da sme Evropa računati le na malo importno potrebo. Razmerje cen na dunajski borzi je ostalo popolnoma nespremenjeno. Zahteve so bile sicer višje, toda uradne notice so ostale popolnoma nespremenjene. Zahteve za jugoslovensko poljsko pšenico so znašale okrog 1.42 Kč iz šlepa Dunaj. Madžarska pšenica, 78/79 kg, se je oferirala po 32.5 šilinga z Dunaja. Zahteve za dunavsko koruzo per maj 1930 so znašale 1.18 Kč iz šlepa Dunaj.

+ Dunajski goveji sejem (24. t. m.) Dogon: 2663 glav od tega iz Jugoslavije 110 komadov. Ob živahnem povpraševanju so se vse vrste trgovalce po čvrstih cenah prejšnjega tedna. Le slabše blago je nekoliko valovalo. Za kg žive teže notirajo voli: izjemni 2 — 2.10, I. 1.70 — 1.95, II. 1.50 do 1.70, III. 1.30 — 1.45, bik 1.40 — 1.60 (1.70), krave 1.20 — 1.55 (1.70), slaba živina 0.85 do 1.20 šilinga.

Radio

Izvillek iz programov

Sreda, 26. junija.

LJUBLJANA: Opoldanski program odpade. — 18: Otroški kotiček. — 18.30: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Predavanje iz rastlinstva. — 20: Srdobratvašina. — 20.30: Pevski večer kvarteta Glasbene Matice. — Koncert orkestralnega društva Glasbene Matice pod vodstvom g. L. M. Škrjanca. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 27. junija.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18: Reproducira glasba. — 19.30: G. C. Debevec recitira pesmi Srečka Kosoveca. — 20: Antologija slov. krike. — 20.30: Zgodovina Slovencev. — 21: Duetni večer, izvalja radio-orkester. — 22: Napoved časa in poročila. — ZAGREB 13.15: Reproducira glasba. — 19.30: Prenos programa iz Prage. — 21.40: Koncert lahke večerne glasbe. — BEOGRAD 12.45: Reproducira glasba. — 17.50: Popoldanski koncert. — 20.25: Koncert radio-kvarteta. — 21.55: Poročila. — 22.20: Narodne pesmi o Kosovu. — 22.40: Clganska godba. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos koncerta golencev praškega konservatorija. — 22.20: Reproducira glasba. — BRNO 19.30: Prenos koncerta iz Prage. — VARSAVA 18: Popoldanski koncert. — 20.30: Koncert slovanske glasbe. — 22.45: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 17.15: Glasbeni program za mladino. — 20.05: Odomski iz operet. — BERLIN 17: Popoldanski koncert. — 20: Mikrofon na potovanju. — 20.30: Pevski večer. — 21: Lahka godba. — 2 (ca): Prenos iz Newyorka: boksarska tekma za svetovno prvenstvo. — FRANKFURT 16.35: Popoldanski koncert. — 20.15: Prenos programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.45: Reproducira glasba. — 20.45: Orkestralni koncert. — 21.15

Iz življenja in sveta

Kaligulove galeje

Kakor znano napredujejo dela z umetnim odvajanjem vode Nemškega jezera, na čigar dnu počivajo Kaligulove galeje, strašno počasi in stroški niso več v nobenem pametnem razmerju z dobičkom, ki so ga Italijani pričakovali iz tega podjetja. Našli niso doslej nič pomembnejšega, čeprav se je ena izmed galej že prikazala na dan. Toda ta galeja oz. ostanki te galeje so tako zarili v blatno dno, da bo treba še ogromno truda in stroškov, predno jo bodo vsi dvignili. Slika nam kaže delo okrog te galeje.

Konec nomadizujočih sinov puščave

Zanimiv poskus notranje kolonizacije v Arabiji — Kaj poroča glasilo Ibn Sauda — Veliki uspehi dosedanjega naseljevanja

Iz Jeruzalema prihaja interesantna vest o socialni in gospodarski revoluciji, ki bo nam precej tuja, za notranje razmere Arabije pa je nedoglednega pomena. Ibn Saud, ki spada vsekar med reformatorje sodobnega islama, je podvzel poskus, ki gre za to, da bi se Beduinci naselili in napravili konec svojemu dosedanjemu življenju nomadov. Če se mu načrt obnese, bodo izginila arabska pastirska plemena, ki so skozi deset in desetletja vzhajala predele Arabije, Sirije in Severne Afrike.

Ibn Saud hoče izpremeniti nemirne beduinske pastirske rodove (Beduince ali Bedav pomeni dobesedno sin puščave) v poljedelce in jih privezati na zemljo. S tem hoče ugnati njih kri, ki neprestano išče zadoščenja v roparskih pohodih in napadih na karavane. Pa ne le tujcem, Beduinci so tudi domačim v veliko napoto. Med seboj se pripravajo za pašnike in pašo in kadar potegnejo meč, ni lahka stvar doseči med njimi spravo.

Prvi poskus kolonizacije Beduincev je bil storjen že neposredno pred izbruhom svetovne vojne. V Nedždu, središču beduinskega življenja, je bilo naseljenih nekaj družin beduinskega plemena Eksperiment se je obnesel. Danes je v okolici Nedžda že 200 be-

duinskih kolonij. Artavja prva kolonija, šteje danes že 30.000 duš. S tem se je tretjina beduinskih rodov, ki so vzhajali Nedžd, privezala na zemljo, katero obdeluje z lenim uspehom. Tisti, ki ne uspevajo v poljedelstvu, pa se pečajo z obrtjo in trgovino in beležijo tudi v teh poklicih lepe rezultate.

Tako vsaj poroča glasilo Ibn Sauda »Um el Qura«. Mati vasi, kakor se glasi, pridevek Mekke. Ibn Saud naseljuje sedaj najprej hajbarske rodove in sicer na ozemlju, ki je prej pripadalo Judom, katere je pregnal kalif Omar. Skoro vsak mesec nastane nova kolonija, katero zasede cel rod. Pogoj za naselitev pa je prodaja kamel, kar služi oblasti kot nekakšno jamstvo, da bodo Beduinci res ostali na mestu. Ibn Saud dodeljuje kolonistom zastojno zemljo in orodje ter jim naklania celo denarno pomoč. Najmanjša dosedanja kolonija šteje dvatisoč duš.

Slični proces kakor v Arabiji, se vrši tudi v Siriji. Vlada je naselila nekaj beduinskih rodbin pri Deir es Soru tik Evfrata. Če pojde naprej po sreči, bo dežela kmalu popolnoma rešena roparskih tolp. Red mir in varnost bo večja in večja bo tudi blaginja prebivalstva, ki se je doslej klatilo sem ter tja ter živelo od nepoštenih napadov in ropov.

Eva v Deauvilleu

Kaj je še kopalni kostum in kje se pričene nespodobnost? To pereče vprašanje rešujejo ponovno v Deauvilleu, shajališču mednarodnega »odličnega« svetla.

Neka Parižanka je namreč stopila lepega dne iz svoje kabine z najnovejšo pariško kopalno kreacijo na sebi. Te kreacije ne bi bilo težko popisati, če bi se hoteli pomuditi samo na maloštevilnih mikroskopskih mestih, ki bi jih hotela »prikriti« — tem težji bi bil opis, če bi hoteli navezati na mesta, ki jih ne prikriva. Po treh minutah je bil na vsej deauvilleški obali ogenj in streljaj v desetih minutah so porabili fotografije vse svoje plošče, v eni uri so našli na obali že sedem natančnih enačic tistega kostuma.

Toda odlični svet se ni dal tokrat nič prehitro ugnati. Menil je, da je približni posnetek Evinoga kostuma v kopalne namene celo za deauvilleške okoliščine vendarle nekoliko tvegan. Parižanka je sicer patetično izjavila, da potrebuje nieno telo mnogo solnca in zraka, vendar se zdi, da bo imela zadnjo odločitev o tem sporu deauvilleška policija. Ni znano, kakšna bo ta odločitev, zgodi se pa lahko, da bo dala Parižanki prav. Lansko leto je bila podobna zadeva z neko drugo Parižanko in takrat je oblast razsodila, da je v tako odličnem kopalnišču, kakršno je Deauville, vsaka tveganost dovoljena in nespodobnost naravnost nemogoča. Pri tem je ostalo in bo ostalo najbrže tudi sedaj.

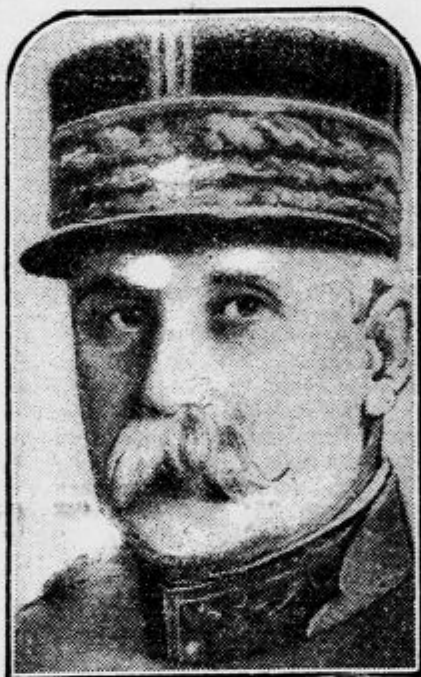
Dolga oblačila in zavozlani lasje

Dočim se evropski ženski svet še ne more ločiti od dosedanjih modnih zapovedi, ki so dale prvenstvo kratkim oblekam in lasem, poročajo iz Amerike, da so tamošnje dame v mnogih primerih že podlegle propagandi izdelovalcev ženske obleke za modo dolžine. Tam se pojavljajo obleke tistih oblik, kakršnih smo bili vajeni pred vojno.

Seveda je vprašanje, da li se bo hotel ženski svet podrediti okusu teh preštevilnih svojih vrstnic in damskih krojačev, ki jim gre okus seveda vzporedno z željo po večjih dobičkih. Če pa bodo zmagała ta najnovejša načela, tedaj zmaga ne bo močla biti polovičarska. Dolgi obleki bodo sledili dolgi lasje, ker kratki na dolge obleke absolutno ne pristajajo.

Tudi v tem pogledu je opaziti že

dalj časa tendenco do spremembe. Najprvo so se začele pojavljati razne valovite in kodraste pričeske, potem pričeske z daljšimi lasmi čez tilnik (ki tudi ne pristajajo vsem ženskam enako dobro), a sedaj javljajo z Dunaja, da so si omislile nekatere vodilne umetnice, med njimi n. pr. znana pevka Jeritza, poleg daljših las celo klasični »vozle«. Kam bo to privedlo, pa je še malo prezgodaj prerokovati.

Francoski maršal Petain,

naslednik umrlega maršala Focha v Francoski Akademiji

Zabave pariških trgovskih potnikov

V Valmandouso so si otvorili pariški trgovski potniki svoj počitniški dom. Ob tej priliki so priredili veliko slavnost. Slika nam kaže prizor s te zabave: skupno pariških grizetk v narodnih nošah

Najdaljši brki na Vzhodu

Japonski general Nagaoka, sedaj v pokoju in znan podpornik vseh mogočih sportnih panog se lahko pohvali, da ima najdaljše brke na vsem azijskem Vzhodu. Pred nedavnim še je menil, da so ti brki (55,56 cm od enega konca do drugega!) sploh najdaljši na svetu, a potem se je pojavil neki Kanadeček, ki je dokazal, da presegajo njegovi brki generalove za celih 22 mm — in v najnovejšem času so na generalovo veliko žalost odkrili nekega Nemca, ki se postavi lahko celo z brki 63,50 cm! Od takrat nima general nobenega miru več in neprestano si maže svoj moški kras z oljem nekih kameelij, ki jih gojijo na majhnem otoku blizu Tokija. Kakor poročajo, je začela ta maža že kazati razveseljivo učinkovitost, samo tega se stari vojščak boji, da ne bi tudi njegova tekmeča našla kakšnega pripomočka za uspešno gojenje svojih mustač.

Zdravnik, ki prakticira v postelji

V Wellingtonu (država Newyork) živi 63letni zdravnik James Freemont, ki ga je težka bolezen že pred 35 leti prikovala na posteljo. Kljub temu izvršuje nemoteno svojo zdravniško prakso in je na glasu kot izborni specialist za krvne bolezni. Pacienti prihajajo k njegovi postelji, kjer jih preišče in jim daje potrebna navodila za zdravljenje. S svojo nezlomljivo dobro voljo jim daje vero v ozdravljenje, kar pomeni že pol uspeha.

»Pogum je glavno v življenju,« pravi dr. Freemont. »Samo z zaupanjem v svojo moč sem vzdržal teh dolgih 35 let. Ko sem bil še mlad, sem se nametil izvrševati velike stvari. Bolezen me je privezala na posteljo, a vendar sem deloval dalje, ker sem zdravnik z dušo in telesom. Tako lahko koristim človeštvu in sem zadovoljen s svojo usodo. Bolezen je dobra šola, zlasti za zdravnika, ki postane tako bolj dojemljiv za zadeve svojih pacientov. Če bi le enkrat omagal v zaupanju vase, bi moral umreti.«

Kongres brezbožcev v Rusiji

Nedavno se je vršil v Moskvi kongres brezbožcev, ki so organizirani v »Vseruski zvezi brezbožcev«. Zborovanja se je udeleževalo kakih 1000 odposlancev in predstavnikov protiverških organizacij iz inozemstva. Centralni odbor komunistične stranke je posvetil tej prireditvi veliko pozornost in je poslal na zborovanje več govornikov. Tako je n. pr. z velikim predavanjem o borbi zoper religijo nastopil ideolog komunizma Buharin. Med drugim je rekel, da je verstvo največja nevarnost za napredek znanosti. Po Buharinovi formuli sta si popolnoma istovetni gesli »živela znanost« in »doli religija«.

Znani sovjetski borec Jaroslavski je

Na letovanju je okusna

OVOMALTINE

najcenejši predžitek, a zajedno se da najlažje prirediti. Toplega mleka dobite povsod. Naš predžitek bo tem lažje prebavljiv, ima prijeten okus, je bogat na vitaminih in hranilni vrednosti. Če mu dodamo dve do tri žličice Ovomaltine.

v štiriurnem govoru obrazložil najvažnejše naloge protiverške propagande, Aleščuk in Lukačevskij pa sta v svojih govorih podala analizo brezboštva v sovjetski Rusiji. Po njihovi podatkih znaša število članov brezbožne organizacije v Rusiji že cel milijon. Voditelji gibanja pa s tem še niso zadovoljni. Glavna svrha organizacije brezbožcev je dobiti čim večji vpliv na znanstvene zavode. Pod njihovim vplivom je bilo izključenih že več učenjakov, ki so se udeleževali religioznih obredov. Med njimi se nahajata tudi profesorja Timirjazov in Doglanov.

Newyorška policija

je dobila nove uniforme. Na sliki policijski stražnik, kakršen bo odsele.

Notranjost zemlje

Odlični ameriški geolog dr. Reginald Daly je predložil kongresu naravoslovcev, ki se je vršil v Newyorku, uspehe svojega dolgoletnega raziskovanja o sestavi zemeljske notranjosti. Po njegovem mnenju tvori to notranjostino jedro iz stališne, steklu podobne mase, torej snov, ki nalikuje v bistvu ognjeniškim lavam. Ta masa se razprostira preko polovice zemeljskega polmera, stoji pod silnim pritiskom in dosega temperaturo do 50.000 stopinj Celzija. Če pomislimo, da znaša temperatura na solnčni površini kakšnih 5000 stopinj C, potem se lahko odkrijemo z respektom pred vročinami, ki jih v svojih obistih producira naša stara premičnina. Okoli tega jedra se vrstijo plasti, ki prehajajo polagoma v trdnjšo obliko. Pravo skorjo tvorijo plasti granita, bazalta in kovinskih sestavin, zlasti nikla in železa.

Priročnik vseh živih stvari

Pruska akademija znanosti namerna izdati popis vseh organizmov, ki živijo na zemlji. Njih število cenijo na 750.000 do 1.000.000. Celotno delo bi obsegalo 500 knjig po 1000 strani in bi ga po vsej priliki pisali celih 750 let.

Brade, ki spadajo k poklicu

Iz Oberammergau na Bavarskem, kjer se vršijo znamenite pasijonske igre, poročajo, da ne vidijo tam moškega domačina in celo prav mladih fantov, ki ne bi nosili brade. Oberammergaučani se niso že več tednov obirli, čeprav jih to ne dela posebno lepe. Obrili pa se niso zato, ker si hočejo pripraviti že sedaj tiste polne brade, s katerimi bodo nastopili prihodnje leto v pasijonskih igrah...

Pijanist v kopalni kadi

Znani pianist Mark Hambourg je nastopil pred kratkim v odlični newyorški koncertni dvorani na zelo navaden način. Pripeljali so ga h kopalnici v kopalni kadi na kolesih. Doživel je bil nezgodo, radi katere je moral sedeti v vodi, a koncerta ni hotel odovedati. Seveda je doživel pri ameriški »koncertni« publiki ogromen uspeh.

Kaj je zakrivilo nezgodo »Grofa Zeppelina«?

Iz Berlina poročajo, da so dognali kot vzrok zadnje nezdode »Grofa Zeppelina« pogrešen spoj med motorji in propelerji. Stari način spoja so bili nekaj spremenili, da bi povečali učinkovitost propelerjev, toda novi spoj je bil neelastičen, kar je preneslo nihanja in sunke preveč na razne dele strojev, ki so se pokvarili. Maybachove motorne delavnice bodo sedaj te nedostatke popravile.

fkarus:

Neizobražen človek

Kodrolasa Kitty je imela bratranca, kateremu na čast je priredil njen papa, komercialni svetnik, veliko slavnost. Bratranec je bil postal čez noč slaven mož, časopisje je bilo polno njegove hvale in v vseh ilustracijah je bilo videti njegovo sliko. Posrečilo se mu je, da je našel popolnoma novo metodo za izračunavanje zračnih sfer ali nekaj podobnega in to je bilo velikega pomena za zvezdoznance, kakor so trdili učenjaki.

Zbližal je bil tako rekoč solnce in zemljo in vsi so domnevali, da bo razkril tudi poslednjo skrivnost zračne plasti, ki obdaja našo zemljo. Kitty je z zanimanjem prečitala vse članke, čeprav jih ni razumela, in morda ji je prav zato še bolj imponiral.

Naučila se je bila nekaj stavkov na pamet in jih ponavljala ves večer, ko je predstavljala mladega učenjaka, ki je bil videti prav boječ, svojim odličnim gestom.

Po večerji je Kitty povabila bratranca v sosednjo sobo k črni kavi. Tam so bile njena prijateljica Lony ter njena prijateljica Charlie in Henry. Kitty, Lony, Charlie in Henry so sloveli kot iz-

borni igrači tenisa. Tudi v ostalem so bili pravi povojni tipi.

Vonj po črni kavi in dim cigaret se je širil po sobi. Jeli so kramljati.

Henry je začel z mladim učenjakom razgovor o nebu in zvezdah in mladi profesor je jecljaje odgovarjal na vsa vprašanja.

Kmalu je nastal molk. Slavni bratranec si je popravil naočnike in boječe pogledal Kitty, ki mu je s prekrizanimi nogami sedela nasproti.

Kitty se mu je nasmehnila in ga s strani koketno pogledala. Zdi se pa se je zdržnila in ga vprašala, ali pozna božansko Suzano.

Učenjak je odkimal in tedaj se je oglašila Lony.

»To je vendar ena izmed največjih zvezd na svetu!«

Bratranec jo je začudeno pogledal in vprašal:

»Na katerem delu neba naj bi bila ta zvezda?«

Henry se je zasmejal »Na nebu tenisa!«

Bratranca je obšla še hujša zadrega.

»Toda o Mistinguetti ste gotovo že slišali?« ga je vprašal Charlie.

In ko je bratranec tudi to vprašanje zanikal, je Kitty začudeno dejala:

»Mistinguette ne poznaš, bratranec? Njena slika je bila vendar na tisti strani zadnje ilustracije kakor tvoja.«

Bratranec se je v zadregi nasmehnil: »Kaj pa je ona?«

Henry je odložil cigareto in z značilnim glasom pojasnil:

»Ona je najboljša francoska šansonetka! Krasne noge ima! Vsa očarljiva je!«

»Ničesar še nisem slišal o njej!« je dejal bratranec. Charlie se je sklonil k Lony in ji šepnil na uho:

»In kaj takega je mogoče na tem svetu!«

Tedaj je postala Kitty nejevoljna, zakaj videla je, kako se njeni prijatelji smejejo slavnemu bratrancu. V svoji razdraženosti mu je dejala:

»Gospod profesor, ali se ne bojite, da bi izgubili svojo vitko linijo? Plesati bi morali vsak dan vsaj po dve uri charleston!«

Mladi učenjak je zardel. Charlie mu je hotel pomagati iz zadrege in je rekel:

»Kasneje pride Rappe s svojim saksofonom.« Bratranec je vprašal:

»Rappe, kdo je to?«

Kitty je obšla rdečica. »Rappea ne poznaš? O, moj Bog! Nu, ne jezi se. Potem bo prišel tudi Honore, poklicni plesalec. Zelo zabaven človek je in še

slavnejši od tebe. Zaljubljena sem vanj do ušes! Plesala bom z njim, pa boš lahko videl, kako se pleše charleston!«

Bratranec jo je tiho vprašal:

»Kako je temu možu ime?«

Lony ga je ogorčeno pogledala.

»Za Boga, ali res še niste ničesar čuli o Honoreju, kralju charlestona?«

Bratranec je začudeno zmajal z glavo.

Charlie je stopil h Kitty in ji zašepetal: »Ne bodi huda, Kitty, tako smešno se mi vidi vse to! Toliko si vedela povedati o slavnemu bratrancu in sedaj se je izkazalo, da je popolnoma neizobražen človek!«

Iz dvorane so se začuli zvoki glasbe in mlada četvorica je odhitela v dvorano. Bratranec je ostal sam.

Zalostno je gledal mladi učenjak za njimi in nehoti mislil na Honoreja, kralja charlestona, ki je bila Kitty zaljubljena vanj.

»Čudno! Človek si domišlja, da je spoznal vse svetove, a mahoma se mu odkrije nov svet, ki mu je popolnoma tuj. Zamišljeno je gledal na stol, kjer je še pred nekaj trenutki sedela kodrolasa Kitty.

Globoko je vzdihnil, počasi vstal in poklical slugo, da mu prinese površnik in klobuk.

